

VIENYBĖ

Lithuanian National Weekly

LXV M., 38 N. BROOKLYN, N. Y. PENKTADIENIS, 1950 M. RUGSĖJO (SEPT.) 22 D. KAINA 10 C.

Dabar

Karo laimė ir mes Vokiečiai, japonai Dėl Andruilo bylos Apie čiuurioniečius

JUOZAS TYSLIAVA

Karo laimė staiga pakrypo mūsų pusę. Rašant šiuos žodžius, Amerikos kariuomenė dar nebuvo užėmusi Korėjos sostinės, iš kurios, betgi, komunistai skubiai kraustosi.

Galime būti tikri, kad šis gerai suplanuotas generolo MacArthur'o žygių palašų komunistų invazijos strėnkaulis.

Bet reikėtų vengti optimistinio svaigulio. Nepatartina per anksti šokti pergalės šoki.

Kaip jau nekartą buvo rašyta, mes kariuomenė ne prieš šiaurės Korėją, bet prieš Tarybų Sąjungą, kuri ją šiam karui prirengė.

Ir generolas MacArthur'as, pradėdamas naują žygį Korėjoje, įspėjo, kad sėkmė pareis nuo to, ką darys Kinija ir Tarybų Sąjunga.

Jeigu, pavyzdžiui, sovietų kurstomi Kinijos komunistai išvengtų šį karą, tai jo mums užtektų ilgam laikui.

Priešingai, Korėjos konfliktas gali išsivystyti į trečią pasaulinį karą.

Nenuostabu, kad trijų didžiųjų užsienio politikos vadai jau dabar kalbasi apie pasaulinį konfliktą, kurio atveju nemena vykdimi jurėtu vaidinti ir vokiečiai su japonais...

Tarybų Sąjunga būtų buvusi likviduota 1941 metais, jeigu tada ją būtų puolė ir japonai.

Bet japonų planai padėti naciams tada iširo akivaizdoje Amerikos manevrų Pacifike.

Rezultate, įvyko Pearl Harbor, kurį šiandien būtų galima apibūdinti:

"Nėra to blogo, kas neišėtų į gerą".

Kiek tai liečia sovietų imperializmą, tai jam parbloškė, anksčiau ar vėliau, bus reikalinga ir vokiečių su japonais talka.

Federaliniam teismui pradėjus čiuurioniečių Andruilo bylą, Chicago lietuviai komunistų Vilnis susuko:

"Atsiminkite: pirmūnėliai ir 'geraisi' liudininkai vadybos pasimovime sunaikinti 'Vilni' ir 'Laisvė' yra iš 'Naujienu' pastogės."

Ar Naujienu žmonėms iš tikrųjų būtų sunaikinti Vilni ir Laisvė, mes nežinome. Na, bet kodėl neatsekti kitą žiurono galą?

Išsivaizduokite, kad Amerika valdo Andruilo, Prūsėkos, Bimbos ir Mizaros tipo žmonėms.

Ar manote, kad tuo atveju toks laikraštis, kaip Naujienu, galėtų laisvai eiti?

Čiuurioniečių koncertais, kurie netrukus įvyks Philadelphiaje ir New York'e, domisi didžioji radijo ir televizijos stotys.

Apie tuos koncertus iš anksto visuomenėi praneša Philadelphiaje ir New York'e dienraščiai.

Jau trys mėnesiai, kai naujakuriai perka pačius brangiausius bilietus į tuos koncertus.

Ar genieji Amerikos lietuvių, kurie taip gausiai lanko puotas, dveiklancias deštromis ir kopūstais, žino, ką tai reiškia?

Ar jie žino, kodėl kitataučiai taip domisi Čiuurionio Ansambliu ir jo koncertais?

JUNGTINĖS TAUTOSIŠSIKĖLĖ KORĖJOJ

Pats gen. MacArthur vadovauja marinams. Invazija jau buvo seniai suplanuota. Visi tiki sėkme. Komunistai remia šiauriečius.

Tuo tarpu, kai amerikiečių sausumos kariuomenė Korėjos pietiniame fronte atkakliai kovojo su besiveržiančiu priešu, gen. MacArthur'o vadovaujama amerikiečių kariuomenė išsikėlė 165 mylių nuo fronto prieš užnugarį ties Inchon ir veržiasi į Seulo miestą. Amerikiečių laivyno ugnies dengiami tuo pat laiku išsikėlė ir pietų korėjiečiai ties Yongdonk ir į šiaurę nuo Pohang.

Kaip spaudos korespondentai iš Tokio praneša, ši invazija gen. MacArthur'o buvo jau seniai planuota, o galutinai nuspręsta tenai apsilankius JAV laivyno šefui F. P. Sherman. Ji buvo pradėta, kaip sakoma, daugiau pasitikint laime ir turint viltį, kad sekis. Visi prisibijoję, kad gali tapti sustikti su rimtais tereno sunkumais.

Kaip gen. MacArthur'as savo pranešime sako, bendradarbiaujant visoms ginklo rūšims, buvo nugalėti gamtos ir kiti neįprasti sunkumai ir stengiamasi pasidaryti tiek erdvės, kad išsikėlus kariuomenė galėtų laisvai judėti ir gauti reikalingą pagalbą.

Pirmieji išsikėlusieji kariai buvo visiškai parengti kovom, o vėliau atsiunčiami papildomai parengiami vietoje. Tai reiškia, kad pirmieji turi atlaikyti pozicijas, kad naujai atkeltieji daliniai galėtų saugumoje susiorganizuoti.

Kaip korespondentai praneša, gen. MacArthur'as yra tiek žygio sėkme tikras, jog jis kartu su invaziniais daliniais

PRASIDĖJO JT PILNATIES POSĖDŽIAI

Rugsėjo 19 d. prasidėjo 5 iš eilės Jungtinių Tautų pilnaties sesija. Joje dalyvauja 59 kraštų diplomatiniai atstovai. Vienas pirmųjų darbotvarkės pasiūlymų yra komunistinės Kinijos atstovo klausimas, kuris jau nuo sausio 10 d. buvo rusų iškeistas ir dėlto net 30 įvairių Jungtinių Tautų komisijos rusų boikotuota.

Ši projekta Jungtinių Tautų gen. sekretoriui Trygve Lie pilnaties posėdžiui išvakarėse įteikė Indijos atstovas. JAV atstovas — valstybės sekretorius Dean Acheson JT pilnaties dar prieš agresiją kovai prieš parengęs planą kovai prieš agresiją. Jo planas turi tikslą pasaulyje sukurti stiprią liniją atremti bet kokį komunistinį užpuolimą bet kuriam pasaulio kampelyje.

Savo plane jis siūlo: 1. Kviesti visus JT narius laikyti parengtyje savo kariuomenę, kad JT kiekvienu momentu galėtų būti veiksminga taip, kaip šiuo metu Korėjoje. 2. Kad pilnaties atitinkamai reorganizuotųsi, ir prireikus galėtų susirinkti lemiamais sprendimams, jei kartais Saugumo Taryboje nieko nebūtų nuspręsta dėl veto teisės buvimo. 3. Jungtinės Tautos turėtų sudaryti savotiškos rūšies 'gaisrininkus' — stebėjimo komisiją, kuri tuoju pat galėtų vykti visur, kur tik at-

Britų ginklai tik Atlanto valstybėms

Britų vyriausybės nutarimu, iš D. Britanijos atleidyje galės būti išvežami ginklai ar karinės svarbos medžiagos tik Atlanto Pakto valstybėms. Britų atstovas pranešė Egipto vyriausybei, kad laikinai sustabdomi yra jai tiekiamas modernių lėktuvų ir kitų medžiagų, kurios yra reikalingos Vakarų Europos gynybai. Tas britų vyriausybės nutarimas palies Švediją, Graikiją, Turkiją, Jordaną ir Iraką.

Laikraštį atiduodant į spaudą, dar nebuvo žinoma Seulo likimo, nors invazinė kariuomenė jau kovojo jo priemiesčiuose.

Bendrai paėmus, staigus išsikėlimas ir žygiavimas tiesiai į Seulo, kur raudonieji turėjo savo sustiprinimą centrą, ir per kurį ejo visas tiekimas frontui, prieš išmušė iš lygsvaros. Rusų "Pravda", pranešdama apie išsikėlimą ir žygiavimą į Seulo, norėdama sumažinti JT kariuomenės laimėjimus, rašo, kad priešas čia panaudojęs žymią kariuomenės persvara, dėlko šiauriečiai negalėjo atsilaikyti. Bet jie, esą, kietai kovojo už kiekvieną savo krašto žemės pėdą.

Pietų Korėjos prezidentas Syngman Rhee ryšium su JT kariuomenės invazija korespondentams pareiškė, kad jau artėjanti laimėjimo valanda, kada raudonųjų kariuomenė galės žygiuoti namo.

Savo eiliniame pranešime, kurį gen. MacArthur'as prišuntė Jungtinėms Tautoms, jis tvirtina, kad rusai ir Kinijos komunistai padeda šiauriečiams. Pirmieji remia juos savo ginklais ir amunicija, nors Malikas užsipyręs ir tvirtina, kad paskutiniai jų tiekimai buvo tik 1948 metais, bet fronte palmtieji ginklai yra pačios naujausios rusų gamybos.

Kinijos komunistai šiauriečiams davė tiksliausias Korėjų ir gerai ginkluotų, jos kilmės kareivių, apmokytų ir gerai ginkluotų.

IŠ VISO PASAULIO

Lapkričio 17 d. Strassburge prasideda tolimesni Vakarų Europos Tarybos posėdžiai.

Kaip iš Washingtono pranešama, nuo rugsėjo 18 d. JAV įvesta 32, karui svarbių, medžiagų racionavimas, jų tarpe plienas, medis, nylon, įvairūs chemikalai ir kt.

Rugsėjo 17 d. per D. Britanijos salas praūžė didelė audra, padariusi daug nuostolių. Užmuštų nesą.

Didžiausios nuo karo pabaigos manevruose, kuriuos šiuo metu vakarų sąjungininkai vykdo Vak. Vokietijoje, ligi šiolei jau žuvo 6 JAV kariai.

IS Sveicarijos pranešama, kad šveicarų ir britų kalnų bendrovė pirmą sykį istorijoje pasiekė Himalajuose Abi Gamin kalno viršūnę, kuri yra 24,500 pėdų aukščio.

Senatas patvirtino. William O'Dwyerio paskyrimą Meksikos ambasadoriaus postui.

Indokinijoje komunistų vadovaujamos Vietnamio priešakinės sargybos pavyko užimti prancūzų vietovę Dongkhe, esančią 100 mylių nuo komunistinės Kinijos sienos.

Britų parlamentas praligino karo tarnybos įstatymą iš 18 mėnesių iki dvejų metų.

Prezidentas Trumanas Kongresui įteikė JAV civilinės gynybos planus.

Britų prekybos ministeris Žemumuose Rūmuose paaiškino, kad D. Britanija neteikia užsieniui karui reikšmingos medžiagos, kaip tai buvo anksčiau iškęs Winston Churchill, priekalštaudamas, jog Tarybų Rusija gaunanti tankams medžiagą.

JAV vyriausybė pranešė Graikijai, kad jai bus redukuota Marshall'o plano pagalba, nes ji pati neparodžiusi jokio noro atstatyti savo jėgoms.

Moravijoje nežinomi asmenys nužudė komunistų vyriausybės įgaliotinį, kuris buvo išleisęs įsakymą suimti Olmutzo katalikų vyskupą.

Trys Didieji: Robert Schuman, Dean Acheson ir Ernest Bevin.

New York Public Library 470 Fifth Ave.

MINISTRAI VIENINGI DĖL BENDROS KARIUOMENĖS

Pereitą savaitę New York'e posėdžiavę Trys Didieji ir Šiaurės Atlanto Pakto valstybių užsienio reikalų ministrai Vakarų Europos gynybos reikalais, nors ir pasireiškė nuomonių skirtumai, nutarė organizuoti bendrą kariuomenę. Dėl to planuojama išvengti kiekvienas ministeris pasitarus su savo vyriausybe. Paskiri pasitarimai dar tebevyksta, o ministerių tarybos posėdžiai įvyks tik po poros savaičių.

Bendrajame komunikate nieko konkrečiai nepranešama, bet politiniai stebėtojai tvirtina, kad didžiausi nuomonių skirtumai pasireiškė tarp Prancūzijos ir JAV planų apginkluoti Vokietiją. Prancūzijos užsienio reikalų ministras Robert Schuman tvirtina, kad esąs dar per ankstyvas laikas Vokietiją apginkluoti.

Kaip iš Paryžiaus pranešama, ir pati Prancūzijos vyriausybė skubiai susauktose posėdžiuose dar sykį patvirtino savo pirmąjį nusistatymą ir persiuntė jo laikytis.

VISUR ČIUMPA KOMUNISTUS

FBI direktorius J. Edgar Hoover pareiškė, kad šiuo metu FBI surašose yra 12,000 pavojingų komunistų, kurie karo atveju su Tarybų Rusija tuojau pat gali būti suimti.

Kiti 50,000 komunistų FBI buvo nuolatose sekami ir, reikalingu esant, gali būti išvisuomeninio gyvenimo izoliuoti. Šitai FBI direktorius pranešė rūšium su apklausišėjimu Senate, prašydamas papildomų 6 mil. dolerių sustiprinti FBI veiklą prieš komunistus Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Tas pats Senatas 70:7 balsų santykiu priėmė įstatymą komunistų kontrolei, duodantį vyriausybei teisę pagal reikalą juos suimti.

Komunistams blogai pradėjo sekis ir Prancūzijoje, kur jie ligi šiolei turėjo nemažai laisvės. Norėdami savo kraštą apvalyti nuo komunistų penktosios kolonos, prancūzai pirmuosius areštavo 266 įvairius užsieniečius komunistus, kurių tarpe yra daug rusų, lenkų, čekų, bulgarų ir jugoslavų.

Taip pat tolimesni 700 gavo ištrimimo įsakymus ir perduoti prancūzų okupaciniams daliniams, kurie juos persiūs į Rytų Vokietiją. Iš pirmosios sumištųjų grupės tik nedidelis skaičius sutiko būti deportuoti, o kiti pasirinko izoliavimo vietą Korsokoje.

Apie naujus komunistų suėmimus taip pat pranešama ir iš Vokietijos. Berlyne, Frankfurte ir Darmstade, minint nacių koncentracijos stovykloje žuvusias aukas, komunistai surengė demonstracijas ir susirėmė su gyventojais ir policija.

Paaikėjo laivo "Billy" likimas

IS Estijos aplinkinius keičia švedijai pateko laiškas, "Billy" laivo dingimo priežastis. Šis laivas, kuriuo iš Švedijos atskleidžia paslaptingo dijos į Pietų Ameriką buvo pasiryžę vykti 40 pabaltiečių tremtinių perėtu metų gruodžio mėnesi, ligi šiolei buvo laikomas dingęs be žinios.

Pasirodo, kaip tame laiške viena pabaltietė savo bėliuliui švedijoje rašo, pernai gruodžio mėn. 18 d. šį laivą visiškai netoli Anglijos krantų pagavo rusų povandeninis laivas. Laivo įgula ir keleiviai buvo patalpinti sovietiniame laive, kurį povandeninis laivas radijo pagalba pakvietė.

Pats laivas buvo nuskandintas, o keleiviai vyrai ištrimti į Sibira, gi moterys paliktos Estijoje.

Kai nutilsta fronto ugnis, JAV karys

Amerikos Lietuvių Savaitė

ADV. L. INDREIKĄ AMŽINYBEN PALYDEJUS...

Dar vienas naujas kapas svetimoje, tolimoje Amerikos žemėje. Tai advokato Liongino Indreikos kapas.

Daugelis mūsų, likimo išmesti iš Lietuvos žemės, tikime grįžti ir gyventi atkuriamoj Laisvojoje Lietuvoje, bet daugelis palaužti gulia amžinai šalia svetur, nusinėdami viltį, pasiruošimą ir patyrimą.

Lionginas Indreika buvo vienas tų garbingos kartos žmonių, kurie pilnu, samoningu veikimu išgyveno du pasaulinius karus ir visą Nepriklausomos Lietuvos tarpą.

TRUPUTIS BIOGRAFIJOS

Gimė 1893 m. birželio 4 d., Cypelių k., Skapiškio valsč., Rokiskio apskr. Pradžios mokyklą ėjo rusų pradžios mokykloje Skapiškyje ir baigė rusų dviklasę Kupiškėje. Baigęs Veiverių mokytojų seminariją prieš pat I pas. karą, pašaukiamas į karą mokykla ir į karą. 1916 m. Indreika jau rusų artilerijos pulko karininkas, tarnauja ligi rusų revoliucijos. Dalyvauja karininkų atstovų, lietuvių Petrapilio seime. 1918 m. stoja universitetan istorijos studijoms, bet nebaigia. 1919 metais jau grįžta Lietuvon ir dirba vid. reikalų ministerijoje. 1921 m. skiriamas Maskvon įgalliotiniū lietuviams tremtiniams iš Rusijos grąžinti. 1924 m. grįžta iš Maskvos ir studijuoja teisę Kauno universitete, kurį baigė 1929 m. diplomuotu teisininku. Tuo pačiu laiku šalia mokslo dirba kooperacijos lauke, dalyvauja visuomeniniame gyvenime. Ilgą laiką dirba Kooperacijos Banke ir „Miesto“ bendrovėje juriskonsultu. Veda „Sodybos“ ir „Germapo“ bylas. Kartą užsima ir advokata. Indreika buvo vienas iš kooperacijos teisės žinovų praktiku.

Simantifikstantiniame „Ūkininkų patarelyje“ Indreika atsakinėja į ūkininkų klausimus teisės patarimais. 1933 m. išleidią didelio tiražo „Ūkininko advokatą“, kurio retai kur nerasi ant ūkininko stalo seklyčioje. Tai paranki stambi knyga ūkininkui susipažinti ir pasinaudoti naujaisiais įstatymais.

Per pirmąją bolševikų okupaciją, jo visai neatsiklausus, komisaras Pakarklis paspyrė jį Advokatų Tarybos Pirmininku. Tas pareigas L. I. atliko labai garbingai, nes, vokiečiams užėjus, žymieji advokatai dėkojo jam, kad mokėjo taip sunkiais laikais laviruoti santykius tarp advokatų ir komunistų partijos, nebūdamas nei komunistas, nei jų bendras.

TREMTIES METAI

Tremtyje Lionginas Indreika ilgiausiai darbavosi Liubeke.

Liubeckas buvo toks centras, per kurį praėjo daug tūkstančių lietuvių. Susikūrė per dešimt stovyklų. Čia L. Indreika buvo vienas judriausių darbuotojų, pirmininkaudamas ir vėliau kaip teisininkas dirbdamas komitete. Jis buvo 10 stovyklų koordinatorių, savotiškas inspektorius.

Liubecke susirado apie 15 teisininkų, kurie vėliau sudarė teisininkų skyrių, L. Indreikai pirmininkaujant. Velionis vis ruošėsi grįžti į Lietuvą su istorinės tremties bagažu. Jis mėgo rinkti dokumentus ir faktus.

Ypatingai didelį darbą jis dirbo, bendradarbiaudamas su VLIKU. Netoli Liubecko į vieną miestelį buvo atgabentas Kielio universiteto archyvas ir biblioteka, iškelta karo metu, nes Kieelis buvo labai subombarduotas.

Pasirodė, kad tuose archyvuose buvo apšaliau lietuvių spaudos iš Lietuvos. Velionis daug dienų ten prasėdėjo, vartydamas spaudą, ir reikalingą medžiagą fotografavo Lietuvos išlaisvinimo bylai ir savo reikalui.

Velionis buvo dažnas paskaitininkas stovyklose ir bendradarbiavo tremties spaudoje.

Nusistovėjęs stovykliniam gyvenimui, velionis stojo į darbo kuopą anglų tarnybon, išbūdamas 11 mėnesių, kol emigravo į JAV.

AMERIKOJE

1949 m. rugpjūčio 22 d. Indreikų šeima išlipo į Amerikos žemę. Po kelių mėnesių darbo S. Duxbury, Mass., dirbant indų plovėju ir sargu, jį ištiko paralyžius, bet netrukus atsigavo, nors jau nebetiko jokiām fiziniām darbui. Laimingas buvo, kad šeima darbinga. Persikėlė į Detroitą ir tarėsi atsidėsiąs tik rašto darbui. Deja, 1950 m. rugpjūčio 8 d. ištiko širdies smūgis. Mirė. Palaidotas Detroito katalikų kapuose. Palydimas kalbas pasakė adv. Navosaitis ir agr. Gilydydis. Paliko našlę Stasę Indreikienę, duktę med. dr. Melę Indreikaitę, dirbantį Brockton, Mass., ligoninėje, ir sūnus Gerutis (Kana-doje).

Faustas Kirša

IŠ NEW HAVENO LIETUVIŲ PADANGĖS

NEW HAVEN, CONN. Amerikos Lietuvių Tarybos vietinis skyrius mūsų kolonijoje yra labai gyvas ir aktingas, nes jo pirmininkas M. Vokietaitis, išvykdamas darbo reikalais į St. Josephs, Mo., veikti įgailojo vicepirmininkę M. Jokubaitę. Ji yra pasiryžusi sėk-atikldavo gabus ir energingas mingai tęsti tą darbą, kurį pirmininkas M. Vokietaitis.

BALFO skyriaus veikla per vasarą buvo kiek susilpnėjusi, bet ji vėl atgyja, rudeniui artėjant. Newhaveniečiai, kurie dar nėra BALFO skyriaus nariai, gali išrašyti, sumokėdami 1 dol. ir metus. Išrašyti nariais ir mokesčius įmokėti galima pas pirm. M. Jokubaitę, J. Diekienę ar M. Ramanauskienę.

Mūsų geras parapijietis vietos gyventojas Petras Ūsas rugsėjo 10 d. minėjo savo gimtadienį savo žmonos Onos ir draugių bei draugų tarpe.

Petras ir Ona Ūsai yra šioje šalyje gimę ir augę ir atlyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje, niekad negalėdami savo aukų liet. reikalams.

Paskutiniame parapijos pik-nike jų paaukoti daiktai atnešė apie 60 dol. gryno pelno, už ką klebonas kun. A. Grudeckas jiems nuosirdžiai dėkojo.

Moterų Sąjungos 33-čios kuopos mėnesinis ir svarbus susirinkimas įvyks rugsėjo 21 d., parapijos svetainėje 8 val. vak. Į šį susirinkimą yra kviečiamos visos narės atsilankyti. H. K.

Trejopa Onos Aksomaitienės sukaktis

DETROIT, MICH. Ona Žilinskaitė - Aksomaitienė, 1510 Sheridan Ave., Detroit 14, Michigan, šiemet mini trejopas sukaktis: 50 metų savo visuomeninės veiklos, 35 metų lietuvių spaudoje ir 25 metų anglų spaudoje bendradarbiavimo sukaktuves.

Jubilatė, Ona Aksomaitienė ta proga gavo daug sveikinimų. Ją sveikinusių tarpe yra Lietuvos ministras Povilas Zadeikis, kunigas K. Senkus, iš Romos, Mrs. Josephine Champney, ir Siska, iš Aliaskos, dr. S. Bačkis, Lietuvos pasiuntinys Paryžiuje ir kt.

Ona Žilinskaitė - Aksomaitienė yra viena pirmųjų sv. Vincent de Paul, lietuvių pirmos bažnyčios Springfield, Illinois, steigėjų. Detroito ji buvo Lietuvių Spaudos Rėmėjų Draugijos organizatorių eilėse.

Šį rudenį jos sūnus vienuolis kun. Edv. E. Aksomaitis, MIC, išvyksta specialiu studijų į Notre Dame Universitetą. Prieš išstodamas į seminariją, jis 4 metus lankė Detroito U-to kolegiją. D. Z.

Lietuvių Naujienos Mėnesinis žurnalas Leidžia ir redaguoja J. Gustis. Prenumeratą metams 1 dol. 332 N. 6th St., Philadelphia 6, Pa.

ANTIKOMUNISTINIS SAJŪDIS PLINTA PO AMERIKĄ

ANTIKOMUNISTINIS SAJŪDIS PLINTA PO AMERIKĄ

PHILADELPHIA, PA. Kurį laiką philadelphiečiai lietuviškai buvo snustelėję ar aptingę. Užtat lietuviškieji Stalino garbintojai šį brolišką meliės niestą laikė, lyg ir savu. Retkarčiai kokį propagandinį šlamštelį scenoje suvaidindavo. Atsilankydavo žmonių tikrai nedaug. Demokratinės pasauliečių sąjūdis lietuviškai tik nurodavo ranka, sakydami, tegu sau jie žaidžia, juk reikia prieš Maskvos ponus ir samdinius pasirodyti, kad veikia. O raudonieji net pasigirdavo: „čia gyvena daugumas progresyvių — apšvieta mylinčių žmonių...“ Net, kartais, ir dypukams nunesdavo kokį komplementą. Sakydavo, jog čia, matyt, daugumas atvažiuo darbo žmonių. Turtočių, dvarininkų, darbo žmonių išnaudotojų, kapitalistų ir fašistų nedaug. Bet tie komplementai nuėjo veltui. Miesto lietuvių antikomunistai snaudulio nusipurte, pabudo. Spontaniškai susijudo niekieno neraginami, komunistinės „Laisvės“ pikniką piktetuoti.

Kaip žinoma, raudonieji Philadelphiajį — Camden, ruošė didelio masto gegužinę, mitingą. Į jį turėjo suvažiuoti „tūkstančiai“ jų šalininkų. Propaganda virė. Pakilo iš lovy seneliukai ir genelės. Ir paralyžuotas Merkys su Rainiu bėginėjo ir ranką miklino. Pašoko iš lovos, iš gero gydytojo savo ligos priežastį sužinojęs, stambus komunistų šūlas Smitas.

tas. Taipgi ir Julė Smitienė, nors ir buvo apimta to blaurybės „ivy poison“, skubėjo tepti ir trinti niežulį keliainas žaizdas įvairiais vaistais, ir namie įkaitintu actu su druska, kad tik kiek apsiraminėtų. Ir sunkiuose kentėjimose bėginėjo vargšė. Gi tas Stanka Laisvėje ėmė ir išpokinio filosofo išmintį: „Važiuojam, draugai, į Philadelphia žmogūdziai, kurie ruošiasi pažūrėti, kaip atrodo tie mūsų piknika piktetuoti...“ Keliuose miestuose jau buvo ir bilietai parduoti į pikniką. O autobusai jau rikavois eilėmis ir laukė „tūkstančių“.

Bet, jų nelaimė, paplito po Philadelphiajį atvirališkiai ir spausdinti pranešimai, kviečiantieji visus lietuvius patriotus šią jų gegužinę piktetuoti. Piktetuoti plakatai buvo piešiami ir rašomi masiškai. Jų turėjo būti apie 50. Dalyvauti buvo pasiruošę ir pasinėję per 600 lietuvių ir nelietuvių. Noriai buvo prisidėję Camdeno legiono nariai ir vadovybė, Philadelphiajos veteranai ir kt. FBI agentai buvo kviešti ir žadėjo dalyvauti. Įvairių amerikiečių laikraščių korespondentai buvo iš anksto pakviešti.

Bet apie gegužinės piktetuotą sužinojo sodo savininkė — lenkė. Ji pabūgo, kad jos sode rinksis komunistai ir gražino rankpingius rengėjams. Žinoma, po to jie visą tulžį išliejo ant lietuvių patriotų. O pats Bimba nutarė net penkis dolerius paaukoti, be to, kvietė visus aukoti, kad padengtų išlaidas.

Nuo šio karto antikomunistinio nusistatymo žmonės visada piktetuos komunistus, nežūrint, kur ir ką jie bandys rengti Philadelphiajioje.

ANTANAS DIRZULAITIS
Lietuviška Kirpykla
Išteikią 1909 m.
131 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

Garden Hotel Cafe
A. ZINZELETA, Sav.
Gerai gėrimai ir užkandžiai
švarūs kambariai
612 E. Lombard St.
BALTIMORE 2, Md.
LExington 8229

Juozapaitis Cafe
Restoranas ir Baras
18 S. Fremont St.
Baltimore, Md.

SIMAS GURINSKAS
Restoranas ir Baras
210 E. Eutow St.
Baltimore, Md.
Tel. PLaza 6313

Noriu pridurti dar vieną naujieną. Laisvė ir jos korespondentas Išgarsino, jog piktetuosią jų pikniką tik žmogūdziai. Užtat jie kvietė važiuoti savuosius pasižūrėti ir veidą, kaip tie žmogūdziai atrodė. Antikomunistinė visuomenė žada duoti ir teismą „Laisvės“ redakcijai. Civilinis ieškinis bene 10,000 dol. numatyta. Rodos ir Amerikoj įstatymai reikalauja įrodyti tokio viešo kaltinimo teisingumą. Kiek yra žinoma, jeigu kalbama apie dypukus, kiekvienas vykęs Amerikon buvo stropiai išardytas CIC bei konsulo. Šia byla visuomenė jau dabar domisi ir laukia. V. S.

Atvykę į Miami, Florida, paskambinkite, o mes tuojau nusisusime automobilį ir jus parsivešime.

SOUTHERN CROSS HOTEL
Paul Usanis, Savininkas.

Jūs būsite patenkinti, apsisotę šiame didžiuliam, šviriame ir gražiai įrengtame savo tautiečio viešbutyje.
Kainos prieinamos.
642 N. W. 3rd STREET MIAMI 36, FLORIDA
Telefonas: 82-9500

WALTER'S CAFE
W. Medveckas, Sav.
Degtinė, alus ir vynas
1124 W. Pratt St.
Baltimore, Md.

DIAMOND CAFE
V. B. Santeckas ir
V. Bukauskas, sav.
Alus, degtinė, vynas
305 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
SO 8-9094

C. WILLIAM KACHAUSKAS
Laidotuvių Direktorius
637 Washington Boulevard
Baltimore, Md.
Telefonai:
LExington 5714
MUibery 8617

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-4747
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val. vak.

KONCIAS BICIŲ ŪKYJE
galite gauti tikro liepų žiedų medaus. Didelis 5 avara stiklinė už 2 dolerius. Krepšelis:
L. KONCIUS,
No. Abington, Mass.

BEE HIVE RESTAURANT
Wm. A. Aliukonis, Sav.
Alus, pirmos rūšies maistas
Kviečiami svečiai, atvykę iš kitų valstybių.
56 High St., Nashua, N. H.

BOSTON BAKING CO.
J. Tamošauskas
B. Andriusaitis
Lietuviška duona ir pyragaičiai
Pristatoma į namus ir krautuves
8 Ames St., Lowell, Mass.
Tel. 2-6797

CASINO GARDEN RESTORANAS
William ir Mary Lang, Sav.
AMERIKONISKI IR LIETUVISKI VALGIAI
SALE PRAMOGOMS IR PARKAS VASARAI
Sokiai penktadieniais ir šeštadieniais, grojant pirmos rūšies orkestrui.
128 NORTH ELM ST., WATERBURY, CONN.
Tel.: 4-9920

SPECIALŪS BILIJETAI STUDENTAMS I CIURLIONIŲ KONCERTA PHILA.

Lietuviams studentams ir lietuviškų parapijų mokyklų moksleiviams iki 16 metų amžiaus padarytos nuolaidos i Ciurlonio Ansamblio koncerta Philadelphiajioje rugsėjo 30 d. Tuo norima paskatinti jaunimą, ypač Amerikoje gimusį jaunimą, labiau domėtis Lietuvos liaudies meno ansambliu, kuris pirmą kartą pasirodys Academy of Music salėje.

Bilietų kainos studentams — 50 centų. Perkant bilietus reikia sumokėti Federalius ir miesto mokesčius nustatytą tvarka, nes valdžia nuolatų neteikia. Specialius studentams bilietus galima gauti Liberty Federal Savings Banke, 204 North Broad Street, Philadelphia, Pa.

Didžiosis Philadelphiajos radijo stotys kai kurias savo programas skiria Ciurlonio Ansamblio koncerto reklamai. Pirmoji televizijos programa buvo rugsėjo 20 d. iš per „Rhona Lloyd Show“ stoties WPTZ, 4 val. po pietų išoje programoje dalyvavo muzikos kritikas Julian Seaman, V. Tyslavienė, lietuvių tremtinių šokėjų grupė Modziliauskui vadovaujant.

Antradienį, rugsėjo 26 d., iš stoties WFIL, radijo kolumnistės Mary Jones programos metu 1.30 val. po pietų bus pasikalbėjimas apie Ciurlonio Ansambli.

Spalio 29 d., koncerto išvakarėse, „Rhona Lloyd“ televizijos programa 4 val. po pietų iš WPTZ stoties taip pat bus skiriama Ciurlonio Ansamblio koncerto reklamai. Dalyvauš Lietuvos operos solistas Ipolitas Nauragis ir kt.

Koncerta taip pat reklamuos radijo stotys, KYW ir WPEN, bet tuo tarpu laikas dar nenustatytas.

Bendrai imant, amerikiečiai ir lietuvių Ciurlonio Ansamblio koncertais labai domisi. Philadelphiajos lietuvių gyvenime tai nepaprastas įvykis, kuris, gal būt, negreitai pasikartos. Pagarsėjusioje Academy of Music salėje, kurios scenoje yra buvę pasauliniai muzikai, Lietuvos menininkai dalyvauja pirmą kartą.

Philadelphiajioje, kur koncertas įvyksta rugsėjo 30 d., bilietų galima laisku užsisakyti atstovybėje: Liberty Federal Savings and Loan Association, 204 North Broad St., Philadelphia 2, Pa.

LABAI SVARBU BRIDGEPORT, CONN. — Rugsėjo 25 d. 7.30 val. vak. parapijos salėje įvyks labai svarbus buvusių tremtinių susirinkimas, i kurį kviečiami visi vietos ir apylinkės gyventojai.

ALT Bridgeporto skyrius

WHITE HALL HOTEL
PETER CESNULIS, savininkas
2 barai, restoranai, salės parengimams
NEW TOWN, PA. Tel. 9981

A. PAKENAS AND SONS
SIUVYKLA IR VALYKLA
Mes siuvame, taisome ir valome drabužius pačiomis moderniausiomis mašinomis ir priemonėmis.
Mūsų gamybos ir medžiagos kokybė, palyginti, yra geresnė, negu kitur.
Darbas atliekamas sąžiningai ir greitai
UZZAKYMUS PRIMAME IR IS KITUR
A. Pakenas
Krautuve 138 E. MAIN ST. Dirbtuve 110 BROOKSIDE AVE
AMSTERDAM, N. Y.
Tel. 1321 Tel. 5083

"Pioneers in Radio and Electronics Since 1920"
FADA Television
12½ In. . . . 91 Sq. In.
GLARE-FREE grey-face filter glass screen. Better viewing, tilt-back angle front panel. Built-in "FADE-SCOPE" Antenna... beautiful mahogany veneer DeLuxe custom-built cabinet console... featuring AC Automatic Gain Control circuit. Sensational performer in all areas.
\$239.95
VERNON RADIO and TELEVISION
PARDUODAMA IR TAI SOMA
JUOZAS BUČINSKAS, Sav.
64 Vernon Street, Worcester, Mass. Tel. 6-1759.

LIETUVIAI PASAULYJE

Argentinon neseniai atvykę lietuviai: J. Reivytius, A. Janulaitis ir Vl. Cibavičius, kaip praneša L. Kačanauskas, sukūrė statybos bendrovę ir pradėjo statyti namus. Pirmieji jų kiljantai yra lietuviai.

Vladas Macaitis ir Stasys Rakauskas įsigijo kėdžių dirbuvę ir savo imonę pavadino "Dubysos" vardu. Tai dar viena lietuviška dirbtuvė Buenos Aires.

Domininkas Čėsna, Argentinės lietuvis su vienu argentiniečių darbininku eidamas namo iš fabriko, pateko po traukinio ir buvo mirtingai sužeistas.

Lietuviai sportininkai dalyvavo IV Tarptautinėje Futbolo Olimpiadoje, kur pirmąją vietą laimėjo Urugvajus. Milžiniškame Rio de Janeiro sporto stadione, šalia kitų vėlavu, plevėsavu ir Lietuvos trispalvė. Toje olimpiadoje radijo pranešėju buvo lietuvis sportininkas Edvardas Girčis.

Povilas Dabrys, Brazilijoje iškovojo 10 vietą dviračių lenktynėse Sao Paulo, rungtynėse dalyvaujant apie 300 geriausių Brazilijos dviratininkų.

Tautinis Argentinos Lietuvių Ansamblio lepos 22 d. pastatė naują veikalą "Kermostius". Veikalą paruošė Zotovienė. Režisavo A. Petravičius. Chorą ir dainas paruošė A. Stasulis, o solius — Vyt. Namiakas. Dekoracijas pagamino dail. R. Kuprevičius. Veikalas praėjo dideliu pasisekimu.

Kastantas Norkus, Argentinės Lietuvių Balso redakto-

rius, ruošia spaudai pirmųjų Patagonijos lietuvių įsikūrimo aprašymus pagal surinktą istorinę medžiagą.

Jonas Vedegys, gimnazijos mokytojas ir tremtyje Vokietijoje buvęs Hassendorfo lietuvių gimnazijos stelgėjas ir jos ėgametis direktorius, Buenos Aires lietuviams skaitė paskaitą apie Darius ir Girėną. Taip pat trenitins M. Cikota padainavo kelias solo dainas.

Australijoje išėmančio savitraščio "Mūsų Pastogė" redaktorai Juozas Zukauskas ir Vincas Kazokas pasitraukė iš pareigų. Naujuoju redaktoriumi yra Julijus Vėteikis.

Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugija ruošiasi nupirkti namą, kuriame galėtų burtis lietuviškoji veikla.

Stasys Simonavičius, neseniai atvykęs iš tremties, Argentinoje gavo darbo vienoje foto studijoje kaip specialistas.

Lietuviška chora organizuoja Argentinoje Berisso lietuvių "Mindaugo" draugija. Organizatoriai yra V. Stundžia ir Stočkūnas.

830 Lietuvių šeimų gyvena Belgijoje. Kasyklose dirba apie 400 lietuvių. Paskutiniu metu čia lietuvių mažėja, nes dauguma emigruoja arba slapta vyksta į Vokietiją.

Kazys Ambrozevičius, Sao Paulo, gelbėdamas kito darbininko gyvybę, patys sunkiai susižeidė ir gydosi Osvaldo da Cruz ligoninėje.

D. Britanijos Lietuvių Sąjunga tęsia ten gyvenančių lietuvių surašymą.

PLB KŪRIMOSI KELIAS

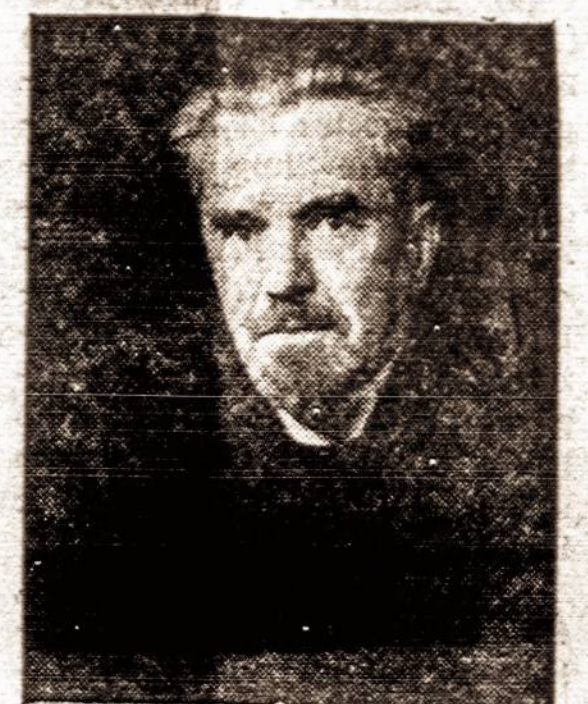
VLiko ir Vykdomosios Tarybos pirmininkas M. Krupavičius Eltos bendradarbiui duotame pasikalbėjime apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, tarp kitų galykų, informuoja ir apie jos organizacinę padėtį.

Pabrėžęs, kad bendrai padėtis yra patenkinama, bet galėtų būti didesnio užsimojimo ir platesnės iniciatyvos, jis toliau sako:

Praktiškai taip atrodo PLB organizavimo padėtis. Ne vienu žodžiu tuo reikalu nepasikeista tik su Skotijos lietuvių vadais. Tai gal įvyko tik per nesupratimą. Manoma, kad D. Britanijos lietuvių organizacija apima ir Skotijos lietuvius. Sužinojus, kad Skotijoje eina savarankišku keliu, gerokai pavėhnotai buvo kreiptasi į ją, bet atsakymo dar nesulaukta. Europoj jau įsijungė ir PLB šių kraštų lietuvių — Švedijos, Danijos, Anglijos, Austrijos, Prancūzijos, Belgijos, Vokietijos, Italijos ir Šveicarijos. Iš kitų žemynų yra įsijungę šie kraštai — Šiaurės Amerikoje — Kanada, Pietų Amerikoje — Čilė, Venezuela, Kolumbija ir Urugvajus. Galima tai taip pat pasakyti ir apie Braziliją ir Argentiją. Brazilijoje LOKO sudarymas sutartas. Dėl tolimiesių jo žygių, žinių neturimi. Su Argentina dar susirašijama dėl kai kurių smulkmenų, bet mieliai sutikta įsijungti į PLB.

Sunkiausia vyksta PLB organizavimas tuose kraštuose, kur yra senos isėivių bendruomenės. Prie jų priklauso ir JAV lietuvių. Ten pradžia buvo labai sunki. Bet jau iš sustingimo taško klausimas išjudintas. Ten reikia skirti dvi bendruomenes — senąją ir naująją. Kietą poziciją PLB atžvilgiu užėmė senosios isėivių vadai. Eiliniai tautiečiai ir sukurtas PLB apylinkės pa-kaibinami, stoja. Naujoji lietuvių bendruomenė — buvę DP — pritaria PLB reikalui ir aiškiai palinkę į jos organiza-

vimą, bet nenorėdami pykintis su senosios bendruomenės vadais, dėsle, aiškinosi, pagaliau, nustojęsi kantrybės ir vilties susilaikyti iš anos pusės teigiamo apsisprendimo, pradėjo organizuotis į PLB apylinkę spontaniškai ir kitokia tvarka negu kitur, būtent, — ne iš viršaus, bet iš apačios.

M. Krupavičius

Pirmieji sukūrė PLB apylinkę Rochesterio lietuvių. Jiems šiame krašte priklausė pirmenybės vainikas. Jais pasekė Amsterdamas, Chesteris, Hudsonas ir kt. New Yorkas išrinko komisiją tam reikalui vykdyti. Philadelphia yra nutarusi paversti savo buv. DP draugiją į PLB apylinkę. Chicago buv. DP draugija yra nutarusi įsijungti į PLB, persiformuodama į Illinois valstybės buv. DP PLB organizaciją. Pagaliau ALT suda-

VARGINAI GYVENA LIETUVIAI, IŠ ŠVEDIJOS BEGĘ Į KANADĄ

Pernai gruodžio mėnesį Airijoje buvo sušauktas iš Švedijos ir Kanadą plaukęs laivas "Victory" su 387 tremtiniais, kurie, Švedijoje išbuvę tam tikrą laiką, ten susitaupė pinigų ir nusipirkę bendromis lėjomis laivą, leidosi kelionei per Atlantą.

Kadangi šis laivas nebuvo pritaikytas tokiai ligai ir pavojingai kelionei, pasiekus Airijos krantus, britų valdžios jis buvo sustabdytas, o keleiviai išlaipinti į krantą.

"Britanijos Lietuvis", kuriame šiuo metu yra prieinamiausias žinios apie juos, rašo apie jų sunkias gyvenimo sąlygas.

Jis sako, kad pradžioje jame buvo 272 estai, 87 lenkai, 12 suomių, 5 lietuviai, 4 latviai, 2 rusai, 1 jugoslavai, 1 vengras, 1 švedas ir 1 žydas. Kai kurie jau gavo vizas į Kanadą. Dabar "Victorijoje" tebėra dar: 27 estai, 19 lenkų, 5 tie patys lietuviai, ir 2 rusai. Jų laivas nuleido inkarą Korko miesto viduryje, kur suplaukia pats nešvariausias miesto vanduo. Vanduo, kaip rašoma, yra tiek nešvarus, kad galima susitersti. Vandens pakilimo metu dvokimas iš kanalo yra ne toks didelis, bet atoslūgio metu smarvė didėja. Tokiose sąlygose gyvena seneliai, taisy sveikata plaučių liga ir reumatizmu serga, ten: auga vaikai, šo-

rė iš 16 žmonių studijų komisiją — 8 žmonės iš senųjų isėivių ir 8 iš buv. DP. Iš vienos ir iš kitos pusės kiekviena srovė skiria po du žmones. Ta komisija tir, kaip galima būtų prilitinu visiems būdu sudaryti PLB organizaciją JAV. Šis pastarasis faktas yra ypatingai reikšmingas. Tylos ir gal ignoravimo ledai pralaužti. PLB reikalai pakrypo JAV į gerąją pusę. Reikia manyti, kad netrukus kiltinis sudaryti vyriausiąjį laikinąjį PLB organizacinį komitetą, atkris ir bus galima pradėti rengtis prie Pasaulio Lietuvių Seimo šaukimo.

Suprantama, kad tai bus galima tik tada, kai visuose kraštuose bus surašyti krašto statutai ir išrinktos krašto tarybos. Taryba to labiau laukia. Jei studijų komisija, ko aš neprileidžiu, ar per ilgai nutęstų savo darbą, ar priėtų įsivadų, kad jai PLB neprilimta, kal susiorganizuos daugiau PLB apylinkių, teks organizuoti krašto laik. organizacinis komitetas — LOK ir po to, pradėti trūsti apie kalbėtąjį Seimą.

Turiu pabrėžti, kad JAV lietuvių mums labai svarbus veiksnys, kad jie vaidino ir tebevaidina Lietuvos laisvinimo darbe labai svarbų vaidmenį, kad be jų dalyvavimo PLB nebūtų tokia, kokia ji turėtų būti. Bet geriau turėti mažesnę PLB, negu jokios neturėti. Tačiau tikėkimės, kad komisija panorės mūs suprašyti ir surasti būdų sutikti šio viso pasaulio lietuvių noru ir stoti į bendrąjį frontą.

RUGSĖJO AŠTUNTOJI AUSTRALIJOS

Minėjime dalyvavo Katalikų Bažnyčios galva kard. Norman Gilroy

Visi Australijos lietuvių dideliu kruopštumu ruošėsi Rugsėjo 8 d. minėjimui. Kadangi darbo diena minėjimas būtų buvęs sunkiau plačiu mastu prarasti, tad beveik visoje Australijoje ši diena buvo šventinama rugsėjo 10 d., sekmadienį.

Ne tik didesniuose miestuose kaip Sydneyje, Melbourne, Adelaidėje, bet ir įvairiose stovyklose bei darbo vietose kur tik yra susibūrę keilolika lietuvių buvo sudaryti specialūs šventei ruošti komitetai.

Didžiausioje Australijos lietuvių kolonijoje — Sydneyje — šventė prasidėjo lietuviškomis pamaldomis Camperdown bažnyčioje, kurias laikė kun. Butkus. Į pamaldas atsilankė ir pritaikinta kalbą pasakė pats Australijos katalikų bažnyčios galva kard. Normanas Gilroy. Jis savo netrumpame žodyje pasidžiaugė lietuviams, kaip gerais katalikais, pamėnė mūsų kenciančią tėvynę ir išreiškė tvirtą viltį, kad jau netoli išsilaisvinimo vandenys. Po to retai taip gau-

sial susirinkusiems lietuviams (dalyvavo pamaldose virš 600 žmonių) suteikė palaiminimą. Po pietų 14.45 val. Elizabeth St. 150 nr. įvyko iškilmingas aktas. Čia buvo Vaidicijos ir Slavėno skaitytos paskaitos lietuvių ir anglų kalbomis. Šiame akte dalyvavo vysk. O'Brien, taip pat pasakydamas nuosirdžią kalbą. Be čia minėto vyskupo, dalyvavo ir daugiau katalikų aukštųjų dvasininkų ir australų svečių.

Meninę dalį atliko: Daugvietytė, Vilnonis, Vilnonytė, Gaizauskas, Paulauskas ir Protienė, padainuodami solo duetų ir padeklamuodami.

Minėjimas baigtas P. Pilkos parodytu ir jo pačio režisuotu vaidinimu "Pabaigtuvės". Dekoracijas piešė dailininkai Bistrickas ir Kalgovas, šokių paruošė Kirlytė, o dainas Burkys. Valdino ir daugiausia prie pastatymo prisidėjo Sydneyje lietuvių Liaudies Mėnėgėjų Ratelio nariai.

Po to įvyko jaukus pobūvis, kurio metu nuosirdžiai pasidalinta išpūdziais.

IŠ OKUPOOTOS LIETUVOS

TRETI METAI NEGAUNA ALGOS

Daugelis LTSR įstaigų veikia biurokratiškai, nesirūpinamos savo darbininkais. "Tiesoje" pilna darbininkų nusiskundimų, esą jų darbdaviai neįmoka algos. Tūlas darbininkas Jaroslavas Taujanskas kelis kartus skundėsi įvairiomis įstaigomis ir redakcijom, kad jam išmokėtų darbo rezervų įstaigoje uždirbtus rublius. Tik praslinkus trejiems metams, jis pinigų gavo.

APLEISTOS MOKYKLOS

Artėjant mokslo metų pradžiai, okupuotoje Lietuvoje bolševikai pradėjo mokyklų remontus ir ruošė, tačiau, kaip matyti iš "Tiesos" skelbiamų žinių, šis darbas įvairiuose rajonuose gana sunkiai vyksta. Kaip pavyzdys nurodoma Kupiškio apskrityje (Tiesa, Nr. 152), kur visiškai esąs pamirštas mokyklų remontas. Toliau "Tiesa" rašo:

"Perreiktas metais Norilūnų septynmetėje mokykloje mokslas vyko neremontuotose patalpose, nes valstiaus vykdomasis komitetas ir mokyklos vadovai nepasirūpino vasaros metu sutvarkyti patalpas. Šiais metais samata mokyklos remontui sudaryta, tačiau niekas nesilima darbo vykdyti. Šiame valstiuje yra išskirtas didelis pastatas šiaulių mokykla, bet mokslo metų mokykla buvo susikimšusi į mažas patalpas, nes didelė pastato dalis buvo neatremontuota. Sutvarkius pastatą, jame būtų pakankamai vietos ir pamokom atlikti, ir mokytojų butam. Tačiau ir šiais metais mokyklos pastatų remontu nesirūpinama ir, atrodo, neįmanoma rūpintis."

PROKURATURA VEIKIA

Lietuvoje vis daugiau pasitaiko privačios ir valdiškos nuosavybės grobstymų. Daugiausia vagia iš Rusijos atkeltieji, tačiau LTSR prokuratura šias vagystes dažniausiai praleidžia pro pirštus, jų nepastebėdama. Privačios nuosavybės vagystės čia iš viso nėra smarkiai baudžiamos.

TRAUN'S CAFE

N. E. cor. 16th Street and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Res. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

Kas kita su valstybine, arba, kaip ten vadina, "socialistine nuosavybe". Prokuratūrai paskutiniu metu pavėry išsiskirti didelės vagystės Kelmės apskrityje "Užvenčio" tarybinio ūkio spirito gamykloje, kur vogė netgi patys imonės vedėjai, soferiai, pagaliau, eiliniai darbininkai. Visi jie buvo atiduoti bolševikiškam teismui ir nubausti: Priegauskas turta, Kazlauskas — 15 metų — 25 metams, konfiskuojant priverčiamųjų darbų stovyklos, Laurinaitis — 12 metų, Juozapavičius, Taranda, Jablonskis — po 10 metų, Zvinglys — 2 metams. Buvęs apskrities vykdomojo komiteto pirminio pavaduotojas Dorofojevus už "tarybinės partijos panaudojimą piktam" — 1 metams priverčiamųjų darbų (Tiesa, Nr. 152).

SIENAS VALSTYBEI

Ne tikrai "pirmąjį grūdą", bet ir pirmuosius išdžiūvusio šieno vezimus Lietuvos kolrozai ir dar kai kur užsilikę privatusi smulkieji ūkininkai turėjo atiduoti valstybei. Šienas skiriamas karo reikalingam.

NEVORIAI NUEMĖ DERLIŲ

Iš tarybinuose laikraščiuose spausdinamų korespondencijų ir vedamųjų straipsnių matyti, kad ir šiemet, kaip visada sovietų santvarkoje, valstybė ypatingai ragino "laiku nuimti šieno ir grūdų derlių". Tačiau ir šiemet pasitaikę žymių trūkumų. Daugelyje mašinų — traktorių stočių mašinos nebuvo visos atremontuotos, ir jas pradėjo remontuoti tik tada, kai jau reikėjo eiti į lauką. Kitur remontas buvęs atliktas labai paviršutiniškai, nes vos tikai išėjus į lauką, mašinos — traktoriai sugėdė. Daugelyje vietų traktoriali stovėje, nes nebuvę pristatyta jiems reikiamo kuro. Dar kitur kplechozose nebuvę suorganizuoti komunistiniai vaikų lopšeliai ir nevisos moterys, turinčios mažus vaikus, buvusios išvartotos į lauką. Dėl šių ir kitų priežasčių nemaža dalis derliaus buvusi nuimta nelaiku arba buvęs sugabentas, jau netinkamas pašaras.

Rūta Onutė Spirgevičiūtė, Kazimiero ir Paulinos Spirgevičių dukrelė, Buenos Aires, Brazilijoje, garsi kaip gabi pianistė. Ji dabar yra tik 15 metų amžiaus.

St. Kuzminkas, F. Neveravičius, M. Bajorinas, J. Matulionis, K. Barėnas, L. Trilupaits ir J. Damušis šiuo metu sudaro D. Britanijos Lietuvių Sąjungos Tarybą.

Ir senieji Skotijoje, lietuviai perka D. Britanijos Lietuvių Namų akcijas. Aukus prisun-tė dr. A. Bancevičius, Mrs. J. Coia, kun. J. Gutauskas, Gledraitis, Steponavičius ir kt.

Šis numeris išleistas 1950 m. rugsėjo 22 d.

PHILADELPHIA, PA.
MALONI LIETUVISKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvania Universiteto
PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

MONUMENTS & CEMETARY MEMORIALS
E. J. WITALIS
MacDADE BLVD. CEDAR AVENUE
Rear entrance Holy Cross Cemetery
DARBY, PA.
Phone Darby 2467

ADAM'S CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9785

Naujai atidarytas lietuviškas restoranas ir baras
TRAUN'S
N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

WOODLAND CAFE
B. J. TRIBULAS, Sav.
63rd STREET at WOODLAND AVENUE
Telefonai: Saratoga 9656, West 4117

LADOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2-nd Street Tel.: DEW 513
PHILADELPHIA, PA.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110
PHILADELPHIA, PA.
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakelvingiems suteikiama nakvyne — viskas nemokamai. Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirėngę suteikti geriausią patarnavimą.

BILL and AL's CAFE
A. Rinkus ir V. Vinickas
1520 Cumberland Street
Philadelphia, Pa.

VINCO VIDGINIO
MAISTO KRAUTUVĖ
438 JEFFERSON ST.
Philadelphia, Pa.
TR 1-6627

Raymond Wasikonis
RESTORANAS IR BARAS
2826 Master Street
Philadelphia, Pa.

GEO. S. REINS
BAR
1625 S. 2nd STREET,
Philadelphia, Pa.
Tel. FU 9-0692

VALONES CAFE
BAR
MARY VALONES, SAV.
5300 TACONY STREET,
Philadelphia, Pa.

WILLIAM VALAITIS
Viešpaties automobilų taisykla
730-2 E. Moyamensing Ave
Philadelphia, Pa.
Tel. Howard 8-0596

FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
204 NORTH BROAD STREET
PHILADELPHIA, PA.

BARON'S BAR

W. Baranauskas, Sav.
5345 Wyalusing Avenue
Philadelphia, Pa.
Tel.: GR 3-9995

SHEPHERD DISTRIBUTING CO.
Distributors for
DOMESTIC and IMPORTED BEERS
Wholesale and Retail
JOSEPH V. PLAKIS
2315 N. 28th St., Philadelphia, Pa.
Tel.: Sagamore 2-2013

VIENYBĖ

An American Weekly in the Lithuanian language

Established in 1886 by J. J. Pauksta

JUOZAS TYSLIAVA, Editor and Publisher

Salomėja Narkėliūnaitė, Editor

Editorial and Business Office:

412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Phone EVergreen 4-0802

Subscription Rates: USA and possessions \$4.00 per year, Canada \$4.50, elsewhere \$5.50. Advertising rates on application.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Pentkadienis, 1950 m. rugsėjo 22 d.

SKANDINAVAI EIS ĮSVIEN

Reykjavik yra Islandijos sostinė, o Islandija yra svarbus narys visoje Atlanto gynybos sistemoje, vaidinęs paskutinįjame kare svarbų vaidmenį, kaip Amerikos karinių jėgų sustojimo vieta pakeliui į Europos kovų lauką.

Nesenai Reykjavike buvo susirinkę Norvegijos, Švedijos, Danijos ir Islandijos užsienio reikalų ministrai pasitarti, kaip koordinuoti jų bendrą politinę liniją, ryšium su Atlanto pakto vyriausybės planais. Ši konferencija iš naujo parodė skandinavų norą laikytis bendrą, nors pats didysis jos narys, Švedija, nepriklauso prie Atlanto gynybos pakto pasirašusių valstybių.

Įtemptumai tarp Rytų ir Vakarų augant, galima pastebėti švedų norą, kiek galint glaudžiau bendradarbiauti su savo skandinaviškais kaimynais, kurie yra jau aiškiai atsisakę nuo neutralumo linijos, ir yra sutikę su Jungtinių Amerikos Valstybių vadovavimu, organizuojant pasipriešinimą rusiškojo komunizmo imperializmui.

Tokios skandinaviškos konferencijos yra budriai sekamos Maskvos agentų ir smerkiamos kaip pasidavimas karo kurstytojams prieš Sovietų Sąjungą.

Švedai, kurie pradžioje būdavo jautrūs tokiems rusų priekaištams, dabar eina prie visuotinio išitikinimo, kad rusams neutralumo neįtikės ir kad, norint laimėti jų draugiskumą, reikia atsiduoti jiems su kūnu ir siela.

Reykjaviko konferencija parodė, kad skandinavai yra nusistatę eiti išvien ir rusams nėra ko tikėtis, kad atities kare skandinavai kariaus prieš viens kita.

Zinoma, pažįstant bolševikus, reikia tikėtis, kad jie taip ramiai skandinavai nepaliks. Jie ieškos dar visokių būdų juos užkabinti. Paskutinėje pasikeitimo notomis dėl teisių Baltijos jūroje visai nebuvo malonūs. O kadangi bolševikai Pabaltijū turi savo apsaugos linijas ir, kaip dabar paaiškė, per Baltiją leidžia savo bandomas raketas, tai vien šioje vietoje dar tenka laukti sovietų keršto provokacijų.

KADA BAIGSIS POSEDŽIAI?

Dabar tik ką prasidėjusioji, penktoji iš eilės, Jungtinių Tautų pilnasis šiuos klausimus permąjau nagrinės. Kiek bus laimėta, dabar dar niekas negali nuspėti, betgi, jei ir toliau taip bus vaikstinėjama nuo tų durų ligi kitų, nesimant konkrečių darbų prieš Tarybų Rusijos ir prozelitų kėslus ir darbo vilkinimą, nieko gero nereikia tikėtis.

Nuo peicitojo karo pabaigos kiek būta ir esama konferencijų, komisijų, lėkimų, pasimatymų, vizitų ir dar kiek jų bus vadinamosios "talkos" dėlei, ar pagalvojo kas nors, kiek čia pinigai jau išmesta. Reikalas sukasi apie bilijonus dolerių.

Jei iš karto būtų buvę einama tiesesniu keliu, tai šilijonas Maskva būtų buvusi daug anksčiau paklupdyta, o taika tada jau savaimė būtų buvusi. Dabar iš to visko tėra naudos tik vien imperialistinei Maskvai.

Tenka tik klausiti, kada gi bus kolas gals? Sitap kitados Lenkijos ir Lietuvos jau išsigeimę bajorai besimuodami pradžioje Lenkiją ir kartu Lietuvą — ir vėl tos pačios Rusijos naudai. Taip dabar gali žūti likusių pasaulis.

Galgi nors dabar vakarų pasauliui galutinai paaiškės, kad Rusijos "talkos" balandis yra užmąskuta hiena.

LAUKIA NEWYORKIEČIŲ PAGALBOS

Jau ne tik New Yorke, bet ir visoje Amerikoje išelšančioji lietuviška spauda ir lietuviškas radijas pranešė apie spalio 27 ir 28 dienomis įvyksiančią BALFo rinklinavą New Yorko gatvėse.

"Padėkime nuo bolševikinio režimo nukentėjusiems lietuviams" — tokiu šūkiu ši rinklinavą vykdo BALFas, taikon mobilizuodamas visą lietuviškąjį New Yorką, kviesdamas visus sveikus vyrus ir moteris tomis dienomis su rinkliavos dėžutėmis pasirodyti visose judriausiose miesto vietose.

Jei miesto valdyba šias dienas sutiko duoti lietuviams, tai reikia jas pilnai išnaudoti, kad kiek galima daugiau būtų surinkta, nes tokio masto rinkliavos nedažnai esti.

Paskutinė didžioji BALFo rinklinava New Yorke buvo 1947 metais. Tada rinkėjų eilėse buvo daug lietuvių, pasipuousių tautiniais drabužiais. Atrodo, kad šiuo metu, kai New Yorke ir jo apylinkėse iš Vokietijos atvyko ir čia apsigyveno nemažas tremtinių skaičius, tai tų tautiškai pasipuousių rinkėjų galytė susidaryti kels kartus daugiau.

Bet tai nereikia, kad rinkėjų tarpe būtų tik moterys. BALFui kaip talkininkas bus tomis dienomis brangus kiekvienas asmuo, vyras ar jaunuolis.

Vokietijos tremtinių stovyklose, džiovininkų ligoninėse ir sanatorijose, senelių ir invalidų namuose ir našlaičių prieglaudose to cento, rankas ištiesę, laukia mūsų kraujo broliai, kuriems likimo nebuvo lemta išemigruoti ir savo darbu valgyti duoną.

Jiems todėl turi padėti visi Didžiojo New Yorko lietuviai ir lietuvės, nes jie nekantriai laukia mūsų pagalbos.

O BALFas, kuris šią pagalbą vykdo, laukia visų talkos. Rinkėjų registracija jau prasidėjo ir tebevyksta. Nesikime savo talką, kaip auką savo tautiečiams.

PABALTIO „BALKANAI“

(Tęsinys)

Rašo J. Naisys

Visos šitos žemės (išskyrus Suomijos sritis ir Klaipėdos kraštą) jau gėdingai slapta Molotovo — Ribbentropo sutartimi buvo atiduotos T. Rusijai aneksuoti. Vadinasi, šiuo atveju abu nevenodo laiko ir nevenodųjų politinių sąlygų žemėlapiai čia sutampa.

Plus T. Rusija dar gavo Potsdamo konferencijoje pažadėtą Karaliaučiaus sritį, t. y. žymią Mazosios Lietuvos dalį, kur anksčiau rusai nebuvo, šlandien rusai kolonizuotą, paliekant Lietuvos valstybę toli užnugarėje atskirtą.

Is šitų visų suminėtuju aneksuotųjų valstybių ir sričių T. Rusija ne tik turts ir fabriks sau išgabena, bet ir visu brutalumu vykdo genocidą, UN pasmerktą, tiesa, tik popieruje. Kaip žuvo genociduos T. Rusijos respublikos Gruzija, Azarbaidžanas, Kalmykija, Krimo Totorių, Pavolgio vokiečių ir net daugiau, — taip, apskaičiuota, dar per 3 — 5 metus žus šios T. Rusijos okupuotosios valstybės ir sritys, galutinai jų aborigenus išnaikinant.

Tada Paryžiaus taikos konferencijoje, kaip ir tas pats žemėlapis rodo, T. Rusijos itakos sferai pripažintos šios jos satelitės — vasalės (satellite countries, betgi tam tikru atžvilgiu vis dėlto atskiros, t. y., kaip ir savarakiškos valstybės, su pačia T. Rusija savimi sudarantis Eurazija, arba slavų pasaulį (slavofiliją), nors kur kas nevisas ir jos yra slavai (žr. "Vokietijos — T. Rusijos itakos sferos").

Gudija ir Ukraina, kaip ir Pabaltijū, turi būti nepriklausomos valstybės, bet dabar jiedvi tėra T. Rusijos politinių tolimiesnių machinacijų žaismas.

Idomu, kad Gudija sudaro, einant iš šiaurės į pietus: Polockas, Vitebskas, Orsa, Lepelis, Borisovas, Vileika, Minskas (sostinė), Lyda, Sluckas, Baranovičiai, Volkovskas, Bielistokas, Gardinas, o "Suvalkių Trikampis" tada T. Rusijos išleistame žemėlapyje buvo priskirtas Vokietijai.

Taigi, čia randame eilę etnografinių lietuviškų sričių, T. Rusijos Gudijai priskirtųjų. Tada ir nėra ko stebėtis, kad ir dabarty kai kurie gudai, T. Rusijos inspiroti, ne tik čia išminėtasias liet. sritis savinasi, bet ir Lietuvos sostinė Vilnių su jo sritimis bei Gardinu.

Is kitos pusės lenkiškai kalbantieji lietuviai ilgi nori D. Lietuvos kantoninės.

Gudija ir Ukraina, kaip ir Pabaltijū, turi būti nepriklausomos valstybės, bet dabar jiedvi tėra T. Rusijos politinių tolimiesnių machinacijų žaismas.

Idomu, kad Gudija sudaro, einant iš šiaurės į pietus: Polockas, Vitebskas, Orsa, Lepelis, Borisovas, Vileika, Minskas (sostinė), Lyda, Sluckas, Baranovičiai, Volkovskas, Bielistokas, Gardinas, o "Suvalkių Trikampis" tada T. Rusijos išleistame žemėlapyje buvo priskirtas Vokietijai.

Idomu, kad Gudija sudaro, einant iš šiaurės į pietus: Polockas, Vitebskas, Orsa, Lepelis, Borisovas, Vileika, Minskas (sostinė), Lyda, Sluckas, Baranovičiai, Volkovskas, Bielistokas, Gardinas, o "Suvalkių Trikampis" tada T. Rusijos išleistame žemėlapyje buvo priskirtas Vokietijai.

Nuosabų, kad šlandien tebera apgintos visos valstybės, turindos savo karaliūs:

Andora, Belgija, Danija, Islandija, Liuksemburgas, Monako, Norvegija, Olandija, Švedija.

Jų yra — Europos Vakaruose ir šiaurėje. Dėl to kiekvienas skaitytojas rimtai nusimano. Šito skryelio mintys tam tikra prasme nedisonansuoja su viso straipsnio mintimis.

SENI APETITAI

Teherano konferencijoje 1943 m. gruodžio mėn. Stalinas nėra davęs jokių patikimumų dėl Pabaltijo valstybių. Betgi jis yra tada pareiškęs, kad Lietuva, Latvija, Estija privalešiansios susiristi su T. Rusija — ypač dėl jų strateginės ir ūkinės padėties (visos trys valstybės prie Baltijos jūru, o

ekonomiškai — vienos pajėgiausių pasaulio valstybių). Stalinas dar pareiškė, kad sovietai ikursią savo oro, jūros ir sausumos bazes Baltijos valstybėse. Šlandien jau tai plikausias faktas. Vadinasi, rusų amžių siekiamai vėl iskinijo, tik šlandien jau perbolševizma.

Tai seni rusų apetitai! Todėl, kaip matome, sunku griežtai orientuotis ir įvairių laikų žemėlapiuose, vis dėlto pirmu prikišama liudijancias, kad Europos Rytų ir Baltijos jūros klausimas nepabaigiamai aktualus.

Todėl dar pereituju metų pradžioje spaudoje aptinkame šitokias mintis reiškiant. Vienas žymesniųjų pasikeitimų Amerikos Jungtinių Valstybių departamento nusistatyme liečia rytines Vokietijos sienas, ypač Karaliaučių ir jo apylinkes (Kalinigradskaja oblast, žr. žemėlapių aprašymą).

DABARTINIAI LIETUVOS 'VALDOVAI'

Nors bolševikai ir škelbia, kad kiekviena Tarybų Sąjungoje esanti respublika gali savarankiškai gyvuoti, bet praktikoje jie visą valdžios aparatą apstato savais, jiems patikimais žmonėmis, daugiausia rusais.

Zinoma, jiems yra nepatogu visiškai nusilinti vietinius, tai jie juos palieka tik iškaubos, vietoje. Pasizūdirkime, kas dabar valdo Lietuvą:

LIETUVOS K(b)P CK

Ji dabar sudaro: pirmasis sekretorius — "mažasias Stalinas" — Antanas Snieckus (raštuose žymimas "Ospovic" — Juozo sūnus). Tai senas komunistų veikėjas, politinis kalnins, savo laiku Lietuvos vyriausybės iškeistas su Sovietų Sąjungą ir kalėjime sėdėjusius lietuvius dvasininkus Rusijoje, vyriausias Lietuvos enkavedistas. Jis taip pat yra LTSR aukščiausios tarybos ir TSRS "parlamento" narys.

Antrasis sekretorius — Aleksander Stepanovič Trofimov, 47 m. amžiaus "paskolintas iš broliškų respublikų" 1944 m., LTSR aukščiausios tarybos narys, taip pat atstovaujās lietuvius aukščiausioje sovietų taryboje Maskvoje. Jis yra pasižymėjęs kaip aklus Lietuvos "buržuaziskai — nacionalinio elemento" — sovietinės liaudies žudiku" tramdytojas, ypač vykđant prievartinę sovietinę kolektyvizaciją.

Trečiasis sekretorius — Euduard Ospovic Ozarsky, 42 m. amžiaus, "skolinatas" iš LTSR aukščiausios tarybos ir atstovaujās lietuvius — TSRS tautybių aukšč. taryboje Maskvoje.

Sekretorius agitacijos reikalams — Kazys Kazimirovičs Preičkas, 47 m. amžiaus, lietuvis, LTSR aukščiausios tarybos narys ir TSRS aukšč. tarybos narys tautybių rūmuose. Bukaprotiškas diletanatas, aklai vykđas partijos direktiavas iš Maskvos.

Sekretorius padėjėjas pramonės reikalams — Tirkunov, spaudžias lietuvius šioje srityje tiek, kiek galima. Jo pastangom Rusija buvo praturtinta keletu milijonu rublių, kurie buvo išplėsti jo dėka iš Lietuvos.

Sekretorius padėjėjas statybos ir statybinių medžiagų reikalams — drg. Sichkarchuk. Jo uždavinys paskirstyti statybines medžiagas kariškoms ir civilinėm statyboms ir išplėsti iš Lietuvos kaip galima daugiau miško.

Sekretorius pavaduotojas degalų energijos reikalams — Ivan Salov.

Zemės ūkio reikalams direktorius — Bobryšev. Jis privadius ūkius organizuoja ir kolchozus.

Svietimo direktorė drg. Zauluckja. Tai faktiškasis Lietuvos svietimo ministrės ir viso mokymo darbo kontrolerius.

Skyrių vedėjai — Čistiakov, Varaševič, Ivanoza, Zukovskij, Polosenenko, Lysin, Kozlovskij. — Vis tai faktiškieji lietuvių, kai Amerika paskelbs, jog ji pasiryžo atkurti savo klaidas prieš Pabaltijo valstybes ir kad ji paleidžia ir darba visą savo jėgą įvaduoti baigiamas žudyti tautas iš istorijoje negirdėtos rusų priepaudos.

O dabar lietuvių jaunuolis atilks tik savo šaltą pareigą prieš Amerikos įstatymą, jeigu kitos išeities nėra.

S. Valnoras. Red. prierasas: Spausdindami šį diskusinį mūsų redakcijos bendradarbio straipsnį, tikime, kad šiuo aktuoliu klausimu pasisakys ir daugiau bendradarbių.

VLIKAS GALETU BUTI TAUPESNIS

Šalia savo atstovo — korespondento Švedijoje (žinoma, kataliko) VLIKO pirminkins turi privatų atstovą, kurį retkarčias pakvičia į Prancūziją ar Vokietiją papolitikuoti. Lėktuvo ir kitas kelionės išlaidas apmoka iš VLIKO kasos. Nežinuri, kad juos risa malonūs pristinimai is tų laikų, kada kun. Krupavičius buvo klebono padėjėju Kalvarijoje, o jo dabartinis Stockholm kurjeris jam tarnaudavo Mišioms, tokios išlaidos iš visuomeninių lėšų vargu, ar gali būti pateisintos. Švedijos lietuvių gluksniuose stebimasi, kodėl ALT, kuri yra VLIKO finansuotoja, nereikalauja iš VLIKO didesnio taupumo. Vienos grupės sendraugiu susitikinimo finansavimą negalima vadinti Lietuvai vaduoti veikla.

M. O.

tuvos ministerių valdytojai. Leontie — "partorgas" — partijos organizatorius, i ši postą paskirtas neseniai.

Komjaunimo — (komsomo) reikalai tvarkomi specialios komsomolo centro komiteto, kuris subordinuotas LKP(b) centro komitetui. Šios organizacijos vadovų eilėse yra: draugai — Kulakov, Kaplan, Bobov, Malyšev, Sumalova ir tt.

LTSR AUKŠCIAUSIOS TARYBOS PREZIDIUMAS

Aukščiausiajai LTSR tarybai, t. y., okupuotosios Lietuvos "parlamentui", vadovauja jos prezidiumas. Justas Paleckis yra jos pirminkinias (prezidentas). Stasys Pupeikis, yra tarybos sekretorius. Jis 1941 m. asmeniškai dalyvavo lietuvių deportacijose. Jų a-biejiu paraisai visada dedami po "partijos ir vyriausybės" nutarimais.

LTSR MINISTRŲ TARYBA

Tai yra vykdomasis valdžios organas, kuris turi vykdyti visus komunistų partijos sekretorių, jų pavaduotojų ir padėjėjų nurodymus. Jos priėskje pastatytas Mečys Gedvilas, kaip ministrų tarybos pirminkinias, drauge jis yra LTSR aukščiausios tarybos narys.

Taryboje jau vadovauja iš Kremliaus atsistadas "pirminko pavaduotojas" draugas Vassily Iljic Pisariov, 51 m. amžiaus, LTSR ir TSRS tautybių tarybos narys, atstovaujās ten lietuvius. Greta jo veikla ir draugai Aleksandr Petrovič, Sokolov, Dimitrij Aleksjevič Mamejev. Naujoji saugumo milicijos — MGB galva, Maskvos MGB Vilniaus skyriaus vedėjas yra Piotr Mikhalovič Kapralov. Jis taip pat yra LTSR aukšč. tarybos ir TSRS aukšč. tautybių tarybos narys.

Reikia pažymėti, kad paskutinių dvejų metų būvyje MGB buvo kai kas pakeista. Taip Dimitrij Ardanionovič Jefimov buvo pašalinatas iš pareigų nepasisekus jam užgnauzi potgrindžio veiklos. Viešosios apsaugos ministerijai vadovauja generolo majoro uniforma nešiojās Juozas Bartasiūnas — vidaus reikalų ministris. Jo pirmtakūnas Guzevičius išėjo į "rašytojus" ir šiuo metu rašo noveles. Bartasiūnas esās lietuvių kilmės. Kazys Frančevič "Liaudis" valdo žemės ūkio ministeriją. Rusai neka, kad jis esās 49 m., kilęs nuo Baisiogalos, prieš I pas. karą iš Lietuvos išvykęs į Rusiją su savo tėvais, kur tarnaves raudojojėje armijoje 1917 — 1924 m. laikotarpyje ir vėliau iškilęs kaip komunistas. Jam padeda du pavaduotojai — Matvejev ir Dubin. Nesenai ministeriu paskirtas ir rusas Piotr Koitsov.

Drg. Piotr Seremetjev yra "naujas lietuvis", paskirtas statybos ministeriu. Statybinių medžiagų pramonė vadovauja Nikolaj Andrejevič Zubimcev, miškų ministerijai — Andrei Sergejevič Zasypinkin ir kt.

50 METŲ, KAI LIETUVA DALYVAUJA TARPT. MENO PARODOSE

(Tinkamiausias būdas parodyti pasauliui kultūrinius laimėjimus)

Šiemet Toronte vykstančios Kanados Tautinės parodos dėmesio centre ir vėl yra Lietuva, kurią atstovauja dailininkai Tamošaičiai, Tamošaitienės Meno Dirbinių Studija ir dail. T. Valius, J. Bakis ir Docia.

Tūkstančiai žmonių praėjo, domėdamiesi ir susipažinę ne tik su Lietuvos žmonių menu, bet ir išgirdę, kad šis mažas, bet savo dvasine kultūra didelis kraštas yra negirdėtas naikinamas bolševikinių okupantų.

Parodos visą laiką buvo viena tinkamiausių priemonių tarptautiniame forume atkreipti visuotinį dėmesį. Būdinga, kad šiemet lietuviai gali minėti 50 metų tarptautinėse parodose dalyvavimo sukaktį. Ir jie tai gali daryti su pašildžiuoju, nes per 50 metų lietuviškasis menas buvo atstovaujamas dideliu pasirengimu ir atsakingumu.

1900 m. Tarptautinėje Paryžiaus parodoje lietuviai buvo įrengę savo specialų skyrių. Toje parodoje dalyvauti jau 1893 m. buvo sudarytas JAV gyvenančių lietuvių komitetas, o 1894 m. tuo reikalu išleistas į visuomenę atsisaukimas. Paryžiaus parodos skyriui įrengti Amerikoje buvo surinkta 2163 dol., o Europoje 1273 markių. Tais laikais Lietuva buvo caristiškos Rusijos vergijos, todėl paroda organizavo užsieniuose gyvenantieji lietuviai. Tada viso pasaulio lietuviai subruzdavo pasirodyti su savąja kultūra, ypač spauda, kuri tais laikais buvo uždrausta, mėginanti praskverbti viešumon iš po vergijos uždangos. Parodai net buvo sudaryti ir atspausdinti du knygų katalogai.

1900 m. Paryžiaus parodoje buvo įrengta lietuviška grietis su būdingais etnografiniais lietuvių tipais — 4 vyrų ir 2 moterimis tautiniais drabužiais apsiręngusiais. Seklyčio viduje buvo baldai, o sienose kabėjo 14 amž. Lietuvos žemėlapis, krašto gamtovaizdžiai, gyventojų tipai. Spintose sudėtos knygos ir etnografiniai irankiai, bei dailės dirbiniai, o taip pat didelis liaudies audinių rinkinys.

Prie parodos įrengimo dirbo daugelis lietuvių visuomenininkų ir mokslininkų, kaip, pvz., dr. Basanavičius, M. Zaunūtė ir kt. Mažlietuviai ypatingai daug darbo. Lietuviai tada pirmu kartu viešai pasauly pasirodė kaip atskira tauta, turinti savitą kultūrą, kas, žinoma, labai nepatiko rusams, lenkams ir vokiečiams, kurie manė prariję šį skanų karnį. Paryžiaus paroda išsibalais Amerikoje buvo išleistas 1902 m. gražus albumėlis.

Antroji didžiulė paroda buvo 1911 m. Maskvoje visų Rusijos valdomų tautų. Toje parodoje lietuvių daugiausia atstovavo Lietuvių Dailės Draugija (dail. A. Zmuidzinavičius, dr. Grinius), išstautis savo tautodailės rinkinius. Buvo gražios margintos lietuviškos staklės ir verpliamas ratelis. Ir čia puošniame leidinyje, be kitų tautų, yra gausu ir lietuvių meno dalykėlių.

1925 m. buvo tarptautinė paroda Monzoje (Italijoje). Čia lietuvių skyrius buvo ypatingai gausus. Lietuvių darbo kilimai, juostos, rankdarbiai, dail. A. Varno kryžių — koptytėlių foto nuotraukos, kry-

žius (gelež. kryžių viršūnės) puošė visai atskira didžiulė kambari, skirta Nepriklausomos Lietuvos liaudies menui.

1937 m. lietuvių vėl pasirodė tarptautinėje meno ir technikos parodoje Paryžiuje. Apie metus laiko buvo rengtasi šiai parodai, net specialus paviljonas buvo tam reikalui pastatytas. Mūsų dailininkai išstatė ten geriausius savo darbus: dail. A. ir A. Tamošaičiai kilimus bei tautinius drabužius, J. Petravičius ir P. Augius medžio graviūras, K. Šuba medžio skulptūrą. Čia buvo gražioji lietuvių knyga, pašto ženklai ir kt.

1938 m. Berlyno tarptautinėje parodoje lietuviai turėjo ypatingai didelį ir gražų skyrių, vieną iš gražiausių visos parodos, čia vyravo liaudies kilimai, audiniai ir taut. drabužiai (dail. Tamošaičių). Specialiai pagamintos lietuviškos staklės (kurias vėliau vokiečiai nupirko) dail. A. Tamošaitienės audė kračius ir teikė žiūrovams žinių apie Lietuvą. Vitrinose buvo išdėstyta mūsų menininkų keramika (dail. Marčiulionių), Palangos gintaras, medžio dirbiniai, o asloje puošnūs baldai.

1939 m. buvo didžiulė tarptautinė paroda New Yorke, kurioje Lietuva plačiai reprezentavosi savo kultūros ir meno vertybėmis. Čia irgi vyravo liet. taut. drabužiai, kilimai, audiniai (Tamošaičių, Marginių) dekoratyvinė tapyba, skulptūra, knygos, žemėlapiai ir kt.

1949 m. Lietuva turėjo nemažą skyrių Kanados Tautinėje Toronto parodoje, su margaspalviomis audiniams, tautiniais drabužiais, kilimais, staklėmis (Tamošaičiai), lan-

gu užuolaidomis (A. Mazelkaitė).

Šiemet Toronte lietuviškasis menas atstovaujamas Kanados Tautinėje Parodoje. Bet šiemet lietuviai švenčia 50 metų, kai dalyvauja tarptautinėse parodose. Šiais metais Toronte Lietuva turi ypatingai didelį ir gražų skyrių, įrengta lyg ant scenos. Kaip 1949 m. taip ir šiemet iš Montrealio į Torontą veiks visus eksponatus atsivežė dailininkai Tamošaičiai, be jų dar parodoje dalyvavo Ald. Mazelkaitė, dail. T. Valius su medžio ražiniais, J. Bakis su keramika.

Lankytojai ypatingai domėjosi A. Tamošaitienės kilimais, taut. drabužiais, marginta kračių skrynja, odo bei dirbinių (dail. A. Tamošaičių), audžiančiomis ir verpliančiomis lietuviškoms.

Šiemet Toronte parodoje lietuvių skyrių rėmė ir globojo Liet. Organizacinis Komitetas, išsleisdamas net atskirą brošiūrą, kuri ten pat skyrė buvo dalinama lankytojams.

Nors dalyvavimas tokiose parodose pareikalauja daug energijos ir darbo, bet pasiekti rezultatai yra neįkainojami pinigais ir didžiai reikšmingi mūsų tėvynei Lietuvai. Todėl, minėdami įvykusias parodas, su dėkingumu turime prisiminti ir tuos asmenis, kurie rūpinasi ir šiam darbui vadovauja. S. K.

— New York City Operoje jau prasidėjo pasirengimai rudens sezonui. Operos direktorius Halas angažavo visą eilę naujų dainininkų. Sezonas atidaromas G. Puccini opera "Turandot" rugsėjo 21 d.

Tai tie dainuojančios ir šokančios čiurlionių šeimos nariai, kuriuos pamatysime ir išgirsime rugsėjo 30 d. Philadelphia's Academy of Music ir spalio 1 d. New Yorko Carnegie Hall. Jie koncertams atvyksta specialiu lėktuvu iš Clevelando.

DAIN. STANKŪNAS VERTAS PLATESNIO DĖMESIO

Francis Stanko (Stankūnas) priklauso tai grupei menininkų, kurie sugeba žengti pirmyn ir tobulėti savo atkaklaus darbo dėka.

Šis amžinai dainavimą studijuojantis žmogus šiandien yra vertas platesnio dėmesio.

Dar tik prieš porą metų F. Stanko buvo laikomas pasižymėjusiu stipriu bosu aukštam registre, tačiau buvo kritikuojamas dėl jo neaiškių žemų gaidų, ypač vartojant švelnią dinamiką. Tas jam bent kiek pakenkė jo karjerai, bet savikritikos ir kelių gerų profesijos bičiulių patarimais, Francis Stanko nuodugniai išanalizavo dainavimo techniką ir atrado savo silpnąsias puses.

Nėra reikalo jo girti, bet kiekvienas, jį išgirdęs, nenusivils jo dainavimu.

Francis Stanko gimęs 1895 m. Lietuvoje Budriečių k., Sakų apskr., Lukšių valsč.

Jaunas atvykęs į Ameriką, Francis pradėjo mokytis dainavimo ir muzikos Bostone 1917 m. pas Miką Petrauską. Vėliau tęsė studijas, ten pat pas prancūzų dainininką prof. DeGeshier.

Po to persikėlė į New Yorką studijuoti pas pedagogą Pecią, kurios tęsėsi pusantrų metų.

Tuo nesitenkindamas Stanko, toliau mokėsi dainavimo ir muzikos porą metų New Yorko College of Music.

Teorietiškus muzikos mokslus bei pianinio jis mokėsi pas Masconą, jo studijoj Brooklyne.

Dar vėliau Stanko studijavo 2 metus New Yorke pas garsų tenorą Franco De Gregorio.

Tuo Stanko studijos nesibaigė. Jis vis dar ligus metus tobulino balsą su įvairiais pedagogais, kurių vienas paskutiniųjų buvo pasižymėjęs operos dirigentas ir pianistas William Spada.

KONCERTINĖ KARJERA

Pirmieji žingsniai — tai Stanko koncertai Amerikos lietuvių kolonijose.

Po pavykusių koncertų Francis buvo pakviestas vieneriems metams dalyvauti su grupe vodevilių teatruose.

Nuo 1928 m. jis važinėjo apie keturis metus su Roigo

teatro grupe po rytines valstybes.

Radio koncertuose, lietuvių programose Stanko pasirodė New Yorke kaip solistas ir grupėje (oktete) šešių mėnesių laikotarpy. Čia vėl Stanko daugiau pasireiškia kaip koncertininkas ir vėl lavina savo balsą.

1937 m. jis lankėsi Lietuvoje, kur dainavo Kauno Valstybės Radijofone per tris mėnesius kas antrą savaitę. Lietuvoje jam padėjo dainininkas Jonas Byra.

FRANCIS STANKŪNAS

OPERINĖ VEIKLA

Grįžęs į Ameriką, Francis ruošė operų repertuarą. — Jo pirmas pasirodymas Donizetti operoje Lucia New Yorko Grand Opera Company buvo labai žadantis ateičiai.

Taigi Stanko po to jau dainuoja dešimt kartų su New England Opera Co. dvi operas, minėta Lucia Donizetti ir Trovatore Verdi.

Mozarto operą Don Giovanni Stanko dainavo su "Mozartian" grupe, William Spada vadovaujant New Yorko, Newarko, N. J., ir kitur, o prieš penkeris metus Traviata Verdi su Newark Civic Opera Co. ir operą Lucia su Orange, N. J., Star Opera Co. jau 1950 m.

Stambeni jo gėjų koncertai įvyko Carnegie Chamber Hall, New Yorke, 1941 m. ir Town Hall, 1943 m. Jis susilaukė gražaus įvertinimo New Yorko didžiųjų spaudoje.

PEDAGOGAS

1949 m. Francis Stanko ati-

darė savo dainavimo studiją New Yorke, 109 West 49th St., Staten House, tel. Circle 7-1065.

Po tiek metų kruopštus darbo ir studijų šis ambicingas, bet kuklus dainininkas pasirodė esąs puikus pedagogas.

Štai, pasiskelbęs New York Times, jis gauna gana didelį skaičių mokinių, jų tarpe kelis su puikiais balsais, kaip, pvz., baritonas Alberto D'Agostino, bosas Marion Henry ir kt.

Is lietuvių studentų Stanko studijoj jau šandien atkreipia į save dėmesį daug žadantis mezo sopranas Bronė Jacekicvienė.

Vyt. Bacevičius

Kultūrinės aktualijos

— Aukščiausias pasaulyje pastatas yra New Yorko Empire State Building, kuris yra 1250 pėdų aukščio. Po jo seka taip pat New Yorko Chrysler pastatas, kuris turi 1046 pėdas aukščio.

— Perėita savaitė, po 178 metų, Columbia Universitetui gražinta knyga, kurią King College (taip tada Columbia U-tas tada vadinosi) bibliotekininkas prof. Robert Harper pasiskolino 1772 m. Knyga — universitetui sugražino brooklynietis inž. Johnston, šia knyga su bibliotekos antspaudu radęs savo tetos daiktuose. Universiteto bibliotekininkas labai nudžiugo šią knygą ("A System of Natural Philosophy") gavęs ir neėmė už tai jokios baudos. Pagal esamą tvarką, knygos skolintojui būtų reikėję sumokėti 3.248.50 dol.

— II pas. karo metu, gaminant atominę bombą, atrastas naujas metalas, pažymėtas numeriu 96 ir pavadintas "Curium". Mokslininkai sako, kad kada nors šis metalas yra egzistavęs ir gamtoje. Bet šiuo metu jį tegalima gauti laboratoriniu būdu. Tarpsoje jis labai šviečia ir yra taip radioaktyvus, kad naikina stiklo ir porceliano dangtelius.

Evangelikų kun. A. Kėleris atvyko vienam mėnesiui į Angliją

Psł. 5 — 1950 m. rugsėjo 22 d.

ŠEŠTADIENI, RUGSĖ JO 30 D., 8,30 VAL. VAK.

THE ACADEMY OF MUSIC

Broad ir Locust St., Philadelphia, Pa.

Bilietų kainos: \$5.20, \$3.90, \$3.25, \$2.60, \$1.95, \$1.30 (įskaitant Fed. Tax 20% ir City Tax 10%).

WCB Atstovybė Philadelphiaj, c/o Liberty Federal Savings & Loan Association, 204 North Broad St., Philadelphia, Pa. Rittenhouse 6-7727

SEKMADIENI, SPALIO 1D., 5,30 VAL. PO PIETŲ

CARNEGIE HALL

57th St. ir 7th Avenue, New York City

Bilietų kainos: \$3.60, \$2.40, \$1.80, \$1.20, \$0.90. Pirmos eilės ložės (8 vietos) po \$9.60 ir \$6.00. Antros eilės ložės (8 vietos) po \$3.60 ir \$2.40 (įskaitant Federal Tax 20%).

WCB Artists & Concert Management

Garvin Bldg., Room 210, 236 W. 55th St., New York, N. Y. Judson 2-2569.

Vienybės VAIRENYBĖS

ATITRAUKIME DĖMESĮ NUO KORĖJOS ĮVYKIŲ AUGALŲ PASAULY VYKSTA ŽIAURESNĖ KOVA

Nemanykite, kad tik žmonės nuo senovės laikų veda žūtbingą kovą už tautų ir valstybių būvį. Mūsų bendradarbis J. Miškinis šiame straipsnyje įrodo, kad augalų pasaulyje kovojama dar žiauriau, nors tenai nesinaudojama nuodingomis dujomis, atominė ar vandenilio bomba.

Kaip gera, kaip malonu vasarą miške. Kaip ramu ir linksma aplinkui. Ties jumis tankiose šakose tik čiubla, tik čiauska linksni paukšteliai. Ore nesustodami, bimbis ir zirzia vabzdžiai. Aukštai susimastę kažką šnabžda lapai... Visur, rodos, jauti tokią talką ir ramybę, jog, išsėdamasis siela ir kūnu, pamąstai: "kaip čia gera ir ramu. Čia nėra nei pavydo, nei apmaudo, nei apykantos... Nėra tos baisios kruvinos kovos, kurią kiekvienam žingsniui mes matome tarp žmonių ir gyvulių. Čia nesilieja karštas kraujas, stipresnis neskrandžia silpnesnio..."

Bet ar iš tikro taip yra? Ar santarvėje tarp savęs gyvena augalai, ar neskrandžia jie vienas kito, kaip mums rodos iš pirmo pamatymo? Ne, taip tikrai mums rodos. Iš tikrųjų, tai visai ne taip yra. Tiesa, čia mes nematome kraujo, negirdime vaičiojimų, pagalbos maldaujančių balsų. Medžiai, nedrasko vienas kito, kaip daro gyvuliai ir žmonės, bet vis dėl to ir tarp augalų eina baisi, tyli, daug žiauresnė kova negu gyvulių tarpe.

Bet kam kovoja tarp savęs augalai? Juk jie ne gyvuliai, kuriems trūksta maisto, jie ne žmonės, kuriems trūksta gyvenimo erdvės? Tai kam jiems kovoti? Norėdami tai suprasti, išėjime į pamiškę. Ten, tur būt, rasime augančių kiaušpelių. Vienos jų žydi geltonai, o žiedų vietoje turi pūkuotą galvelę. O kas tai yra-tos galvelės? Tai nunokusių kiaušpelių sėklos. Kiekvienas pūkelis — tai atskiras vaisius su viena sėklute. Prie sėklutės pritašytas pūkuotasis stiebelis, su kurio pagalba vėjas jas nešioja į visas puses.

Nusikinkime vieną pūkuotą kiaušpelių galvelę ir suskaitykime jos sėkleles. Mes rasime jų nemažiau, kaip 100, o didesnėse galvelėse — net daugiau.

Dabar šiek tiek aritmetikos. Suskačiuokime, kiek kiaušpelių bus per 100 metų iš vienos kiaušpelių, jei išaugs kiekviena sėklutė. Tegul iš kiekvienos kiaušpelių per metus išaugs 100 kiaušpelių. Trečiasis metais jau bus 1 mil. kiaušpelių ir tt. Ar žinote, kiek jų bus dešimtais metais? O gi 1,000,000,000,000,000. Kaip perskaityti toks skaičius — aš nežinau. Norėdami tą skaičių suprasti, išskaičiuokime, kiek reiktų žemės tokiai kiaušpelių daugybei? Tegul vienai kiaušpeliui reikia vieno kvadratinio centimetro žemės. Tad visom 10 metų kiaušpeliams patalpinti reiktų apie 100,000,000 kv. kilometrų. O mes žinome, kad tokios plokštumos nėra mūsų žemėje. Visas žemės paviršius kartu su sausuma ir vandenimis užima apie 450,000 kv. kilometrų. Vadinasi, visas žemės paviršius yra 4 kartus mažesnis už tą plotą, kurio reiktų 10 metų kiaušpeliams padėti. Bet mūsų žemės sausuma turi tik apie 120 mil. kv. kilometrų. Taigi ji beveik 15 kartų mažesnė už reikalaujamą kiaušpeliams žemės plotą.

Nepamirškime, kad mūsų skaičiavimu, kiaušpelių turėtų lyg vieną galvelę su šimtu sėklutėmis. Bet iš tikrųjų ji turi 5 — 6 ir daugiau galvelių. Taigi kiaušpelių 10 metais būtų dar daugiau, negu mes apskaičiavome.

Pavyzdžiui, aguona, panašiai skaičiuojanti, per 10 metų dar didesnius plotus užimtų.

Ir koki tik augalų pamiškė, jās pamatysite ji labai greit veisiantis. Lyg norėtų vienas kitą pralenkti ir per kokių

5 — 10 metų išsigalėti visoje žemėje. Tarytum žemė kokiame viename augalui būtų įkurta. Gi tokių augalų yra šimtai tūkstančių.

Iš skaičiavimų matom, kad visiems augalams, iš sėklutės išaugintiems, nėra žemėje vietos, nors ir visi vienodai jie nori gyventi. Ir štai, noroms nenoroms, jie turi kovoti dėl vietos, dėl maisto, dėl šviesos, apskritai — dėl gyvybės, dėl būvio.

Tiesiog sunku įsivaizduoti, kokia baisi kova eina tarp augalų. Čia nėra pasigailėjimo: laimingas tas, kas stiprus. Ir kiekvienas ties savim žiūrisi. Augalų kova daug baisesnė už gyvulių kovą. Gyvuliai vis dėl to neparduoda "brolio brolio", giminė giminė, arba, kaip patarlė sako: "Varpas varnui akies nekerta". Bet tarp augalų nėra nei brolių, nei giminių, nei draugų: visi vienas kitam pikti, žiaurūs priešai.

Štai, pavyzdys: daržininkas į sukastą lysvę pasėjo daug ridikėlių. Sudygo jie visi, ir savo žalum kaip kiilum aplojo visą lysvę. Žinoma, jie visi negalės išmisti, todėl ir tarp jų prasidės tyli, baisi kova. Daugybė jų, vos tik spėjusių sudyti, žus, kiti kiek ilgiau pagyvens, bet ir juos nustebs stipresnieji draugai. Ir tikrai tie, kurie iš pirmos dienos gerai išgyveno dirvoje, giliai į žemę nuleidę savo šaknis, užėmė daugiau vietos, tie išgyvens, užaugs, pražys ir atves sėklutis. Bet ty laiminingųjų bus labai maža. Antra vertus, ir jie, kovos išvarginti, bus gležnučiai ir silpni, matyt, brangiai jiems atsėis tas laimėjimas.

Miške dar didesnė kova vyksta. Štai, ties jumis auga jaunas pušynėlis. Jis toks tankus, jog nė išilgti pro jį negali: taip arti vienas kito auga jo medeliai. Jie irgi visi broliai, visi vaikai vienos pušies, kuri stovi iškilusi tarp jų tyčia sėkloms palikti.

Ar visi tie medžiai užaugs? Žinoma, kad ne: visiems ne užteks nei vietos, nei maisto, nei šviesos.

Kiek žuva kovoj dėl būvio jaunam pušynėly pušateiui, matyti iš šio išskaičiavimo. Pirmaisiais metais žemės ha gali augti 100,000 jaunų pušalių. Per dvidešimt metų jų lieka tame ha tik 5 — 6 tūkstantiniai. Dar po šimto metų, kai pušys išaugs dideliais medžiais, jų liks tik 800 — 1000. Visos kitos žus kovoj dėl būvio.

Atėję į mišką, pažiūrėkime, kokie medžiai neįvendi. Vieni jų stiprūs, sveiki, aukštai ir padangės iškėlę savo viršūnes. Tai nugulėtojai. Kiti maži, silpni, menki — tai nuskrandętieji. Juos stipresnieji stumia, stelbia ir pagaliau numarina.

Miške labai gerai galima matyti medžių kovą. Medžių yra yisokių: pušų, eglių, ąžuolų, beržų ir kt. Kartais jie auga visi kartu, vienoj vietoj ir sudaro mišrus miškus. Nei kovoja, kol vienas kitą bet taip gyvendami, jie amžinai pražudo.

Eglė labai skriaudžia pušį. Jai tai gerai: ji ne tik gali, bet ir mėgsta gyventi pavėsnyje, o pušis be šviesos trokšta: ji labiau už visus medžius mėgsta šviesą.

Ne tik pušys, bet ir ąžuolai daug vargo mato nuo eglių. Eglės savo tankiomis šakomis užstoja saulę ir padaro tokią pauksmę, kurioj jauni ąžuolėnai visai negali augti. Bet ąžuolyno pauksmę labai mėgsta jaunos eglaitės. ąžuolų prieglobstyje jos labai gerai tarpsta. Štai, kodėl pasenu-

sių, mirusių ąžuolų vietoje išauga nemaži ąžuolėliai, bet ateivės eglės. Tuo būdu ilgai-niui ąžuolynas išvirsta eglynu...

Ne tik eglė su ąžuolu kovoja: su lapuočiais negali geroj su gyventi ir visi kiti spygliuočiai. Kur tik spygliuočias miškas auga prie lapuoto, tuoj prasideda tarp jų kova. Kartais apgali spygliuočiai medžiai, kartais lapuočiai.

Bet ne vien tik miške eina kava. Kovoja visur ir visi augalai. Kiekvienai du augalai, greta auge, yra priešai: jie kovoja mirčiai. Ir, žinoma, visada laimi stipresnieji, išstumdami silpnesnius.

Pažiūrėkite į apleistą gėlių darželį. Prieš dvejus trejus metus čia augo puikios gėlės. Rūpestingai žmogaus ranka išauginti jų spalvoti lapeliai blizgėjo saulėje ir skleidė malonų kvapą. Bet kodėl dabar taip viskas apleista? Todėl, kad žmogus jau nebededa šios kovoti su piktžolėmis, ir jos, būdamos ir pritaikšnės gyvenime, jas nugalėjo. Pačios paprastosios piktžolės nustebs puikus jurginų ir saulutes. Bet po kurio laiko ir jas nustebs kitos išsikerėjusios piktžolės.

Taip tad auga augalai, nuolat kovodami. Visą savo gyvenimą jie praleidžia kovoję dėl būvio.

J. Miškinis

Tai bent laimikis, kurio kiekvienas gali pavydėti.

MIRGA MARGA

— Vienamė Jutlandijos ūkyje karvei nužūdo koja. Kadangi tai buvo veislinė karvė, tai jai amputuota koja. Dabar ji puikiai vaikšto su aliuminine.

— Prieš 100 metų Kalifornija kaip antra valstybė buvo priimta į JAV.

— Viršum Los Angeles, Cal., miesto neturi teisės pasirodyti reklaminiai lėktuvai. Taip nutarė miesto įstaigos, kurios mano, kad dangus šiuo metu tėra vienintelė nesutępta gamtos vieta, kuri dar šią laiką žmonijai išliko.

— Bill Colclough, meškeriojant suklaudėjęs, jam iškrito jo dirbtiniai dantys, kurie kaip tik pataikė į vandenį. Rytą jaus pataikę į vandenį. Rytą jaus pataikę į vandenį, vėl išėjęs meškerioti, pagavo 8 šv. lėdeką, kurios viduriuose užtiko savo dantis.

KAIP ATRODYS JAV GYVENIMAS PO VIENERIŲ METŲ?

PADIDĖS PINIGŲ, DARBO IR PREKIŲ.

Prasidėjus karo veiksams Korėjoje ir Jungtinėms Amerikos Valstybėms išjungus aktyviai į Jungtinių Tautų kariuomenės veiklą, ir patoje Amerikoje gyvenantieji pamal žu pradeda just tam tikrų pasikeitimų. Dar labiau įdomu, kaip tas gyvenimas galės atrodyti po vienerių metų.

Ši klausimą bando atsakyti US News and World Report, kuris savo skaitytajams pateikia gana platų straipsnį, apžvelgiantį beveik visas gyvenimo sritis.

Laikraščio nuomone, po metų karas Korėjoje jau bus pasibaigęs arba arti pabaigos. Nežiūrint kai kurių tvirtinimų, karas Tarybų Rusija neįsiliesiosias. Bet pačiame krašte būstanti praveista generalinė mobilizacija. Po ginklu stovės maždaug 2,5 tarp 3 milijonų vyrų.

Valstybė supirksianti įvairių gėrybių už 50 milijonų, iš kur apie 30 bil. rezervuosia kariuomenė. Bus pristibijoma infliacijos. Bendrai imant, pagrindinis krašto rūpestis bus ne jo gerovė, bet apsiginklavimo reikalai.

SEIMŲ GYVENIME

Padidės pavienių asmenų uždarbis, tai tuo pačiu ir seimos įplaukos, bet lygiagrečiai pakils ir pragyvenimas. Pajamų mokesčiai pakils 10—15%. Pasunkės galimybės išgyti na-

mus. Reikės daugiau įmokėti iškart, taip pat pasunkės namų statymas, o tuo pačiu pakils ir jų kainos. Pabrangs ir automobilai, jų bus pakankamai, bet pasunkės pirkimo išsimokėtinai sąlygos, nes bendros sumos trečdalis reikės įmokėti iš karto, o likusi — bus išdėstyta 18 mėnesių. Taip pat bus sutrumpinti ir kitų daiktų išsimokėtinio pirkimo terminai.

Žmonės daugiau kreips dėmesio maistui, drabužiams ir kitiems dalykams. Jie, nepirkdami nejudamosios nuosavybės, daugiau pinigų išleis savo reikalams ir malonumui: daugiau važinės atostogoms, išleis traukiniui ir benzinui. Didėnis žmonių skaičius išgyis ir televizijos aparatus.

BIZNIO ŽMONĖMS

Daugelyje gyvenimo sričių biznis gerai seksis. Automobilių ir namų reikmenų pardavėjams biznis seksis panašiai, kaip ir dabar. Namų kontraktoriai daugiau statys pramonės statinius, negu gyvenamųjų namų. Didžiojoje pelnas bus, nepalyginti, didesnis už mokesčius. Federalinės valdžios pajamų takasai padidės 45% nuo viso "normalaus" pelno. Pajamos už prabangos dalykus bus apdėtos dar didesniais mokesčiais.

Biznierių, kaip ir kitus, pakes ir įvairios kontrolės, kaip kainų, algų ar kt. Didžioji pramonė gamins valstybės užsakymus.

ATLYGINIMAI IR DARBAI

Atlyginimai padidės gal apie 10 centų per valandą. Bet atskaitymų iš algos gali būti net 18%, vietoje 15%. Padidės pensijos.

Darbų bus pakankamai. Darbdaviai varžysis dėl gerų darbininkų. Netikėtų streiku nebus. Unijos vadai neturės tiek daug laisvės skelbti didžiosios pramonės streikus. Federalinė valdžia labiau kišis į atlyginimų reikalus.

JAUNIMO PERSPEKTYVOS

Karinėje tarnyboje kiekvienas jaunuolis darba gali gauti nuo 18 iki 21 metų amžiaus. Taikos metu tarnavimas kariuomenėje užtrunka 1 metus, o karo — nenustatyta laiką. Ypač jaunimas eis į kariuomenę. Ir Korėjoje karui užsibaigus, mobilizacija tebevyks, nes bus reikalinga išlaikyti nuolatines sausumos, laivyno ir oro pajėgas tarp 2,5 iki 3 milijonų žmonių. Ypač jaunimui bus daug galimybių padaryti gerą karjerą.

Ateinantieji metai vyks didžiuliam krašto apsaugos stiprinimo ženkle. Padidės ginklų ir lėktuvų gamybos išlaidos. Kai kurie fabrikai, dabar dirbą tik civiliams, bus pertvarkyti ir pritaikyti karo reikalams.

Jau 10 metų, kai visi klauso "LIETUVOS ATSIMINIMŲ" radijo valandų, kurios yra transliuojamos šeštadieniais nuo 4,45 iki 5,30 valandos iš stoties WEVD (1330 klė. — 5000 W).
Direktorius Jokūbas J. Stukas, 1264 White St., Hillside, N. J. Tel. WAverly 6-3325.

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA
JUOZAS GINKUS, VEDEJAS
SESTADIENIAIS, NUO 2 IKI 3 VAL. PP.
IS WWRL, 5000 klė.
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-8293

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV. 7-2043

A. NOVITZKIE
BARAS RESTORANAS SALĖ
Salė pramogoms vestuvėms ir susirinkimams
59-63 56th RD., MASPETH, L. I., N. Y.
Telefonas DA 6-7460

Telefonas: EVergreen 7-7411
KLEEN KOL COAL CO.
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
Anglys, Coke ir Aliejus
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
53-82 72nd PL. Tel.: HA 6-8406 * Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

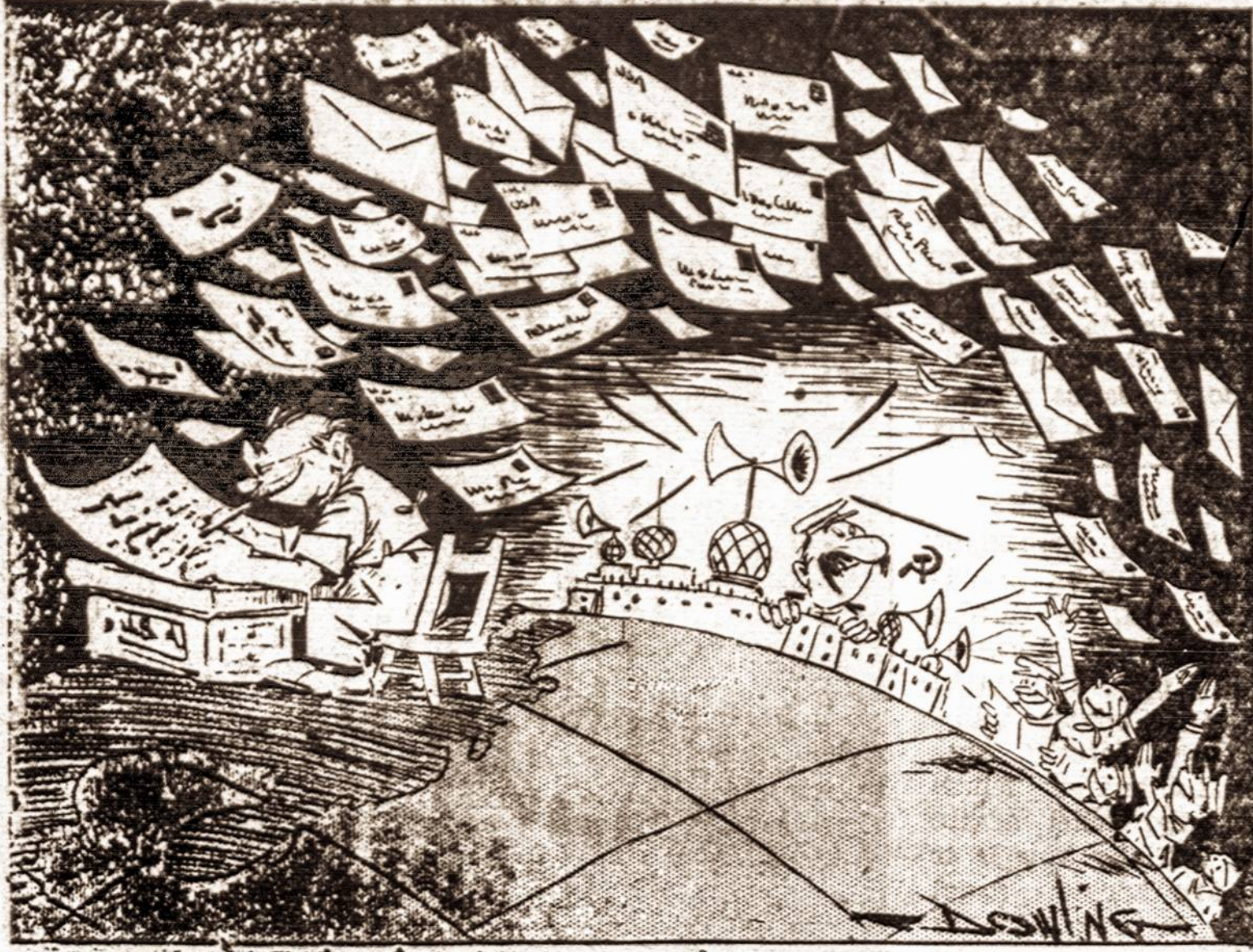
J. KUMPIKO
ELEKTRO MOTORŲ DIRBUTUVĖJE
Taisomi elektro motorai, ventiliatoriai, kirpimo bei skutimo mašinos, skalbimo mašinos, dulkių sturbliai ir kitoki dalykai.
GARANTUOTAS IR GREITAS PATARNAVIMAS.
105 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVergreen 7-1423

SUTVARKOMI BIZNIO TAKSAI
Mes sutvarkome įvairių rūšių bei juridikcijų taksus: federalinius, valstybinius, municipalinius Jungtinėse Valstybėse ir užsienyje.
Adv. St. P. Zubavičius, kuris turi teisės praktikuoti bet kuriam Jungtinių Amerikos Valstybių teisme, tvarko knygas bei rekordus pavieniams biznieriams, partneriams ir korporacijoms.
Patarnavimai atliekami ir laiškais. Be to, daromi asmeniški vizitai bet kuriose biznio įstaigose čia ir užsienyje.
Prašoma kreiptis angliškai ar lietuviškai, o aš suteiksiu sąžiningą patarnavimą.
STANLEY P. ZUBAWICZ (Zubavičius)
111 Ainslie Street, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EV. 4-3049

STANDARD FEDERAL SAVINGS and Loan Association of Baltimore City
Metinis dividendas — 3%
Kiekvienas indėlis apdraustas federalinės valdžios apdrauda iki \$5000.00.
684 Washington Blvd. Baltimore, 30, Md.

1860 90th ANNIVERSARY 1950
Latest Quarterly Interest-Dividend
Credited and Compounded Quarterly.
2%
A YEAR
Interest starts from the first of every month on sums from \$25. to \$7,500 plus dividends
Deposits made on or before January 10, April 5, July 10, and October 5 will draw interest from the first of such months if left to the end of a quarterly dividend period.
THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE
539 Eastern Parkway at Nostrand Ave. BROOKLYN, N. Y.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

LAIŠKAI IŠ AMERIKOS TURI SKLEISTI TIESA

Pasaulio žmonės trokšta taikos. Tuo laiku, kada Korėjoje vyksta lemiamas militarinis akcija, pasaulio diplomatai ir tarptautinės politikos žinovai debatuoja, bandydami reikalus spręsti taikingu būdu.

Ellinis piliētis gali manyti, kad jis neturi nieko bendra su šiais komplikuotais reikalais, bet yra faktas, kad čia jis gali suvaidinti labai svarbią rolę. Jis irgi dalyvauja šiuose debatuose klausytojo rolėje, jo sprendimas irgi prisidės šiam pasaulio svarbiausiam teisme. Ellinis piliētis turi suprasti šiuos reikalus ir turi teisingai juos perduoti kitiems.

Piliētis, kuris reguliariai ra-

šo savo draugams ir giminėms užsienyje, turi pasinaudoti labai puikia proga. Jis gali apibūdinti taiką taip kaip ją Amerika supranta. Savo laisukuose jis gali paremti, ka Vakarų vadai kalba Jungtinėse Tautose, ka Voice of America kartojta visam pasauliui ir kuo geros valios žmonės visur tiki.

Ka gi tad laišku rašytojas gali sakyti, rašydamas savo draugui užsienyje?

Jis turėtų aiškiai pabrėžti, kad JAV veikia ir veiks Jungtinių Tautų ribose.

Si šalis pasaukė savo jaunuolius į karo tarnybą, kada Jungt. Tautos paskelbė, kad komunistai Korėjoje įvykdė ag-

restiją. Jie padės savo ginklus, kada Jungt. Tautos nuspręš, kad padėtis vėl atstatyta.

Laiškų rašytojas, jeigu jis nori patarnauti aukščiausiam ir kilniausiam savo šalies tikslui, suminėš šią teisybę savo draugams, kad jie ji suprastų.

Jis savo draugams gali partarti, kad jie nesiduotų sovietų "taikos" propagandos klaidinami. Jie kalba apie taiką, bet jie skatina savo satelitus ir pavertus žmones prie karo. Mūsų šalis neapkenčia karo, bet mes esam pasiryžę tarnauti, ligi pabalgos, kad agresija ir teroras būtų visiems laikams iš pasaulio pašalinti.

JEI ATOMINĖ BOMBA SPROGTŲ...

Požeminis geležinkelis yra gera slėptuvė.

Namo rūšis, suteikia šiek tiek apsaugos. Norint apsaugoti nuo atominės bombos, reikia iš anksto pasiręgti. Net, 5 minutes budrumo iš priešorinės apsaugos pusės gali labai sumažinti aukų skaičių, išpėdami pasinaudoti požeminėmis slėptuvėmis.

Japonai kalvos tunelio slėptuvėj beveik tiesiai po sprogimo vieta Nagasaki liko nepaliesiti. Pusiau užkastos slėptuvės Japonijoje padarytos iš medžio rastų, padengtos pusantros pėdos žemių, atlaikė oro smūgi 900 pėdų atstume nuo sprogimo vietos. To tipo visos slėptuvės nebuvo gūnaitintos per pusę mylios, nors aplinkiniai pastatai buvo sugyventi su žeme. Sitokios slėptuvės suteiks pilną apsaugą nuo šiluminės radiacijos. Iki pusės mylios atstumo žemės sluoksnis turi būti keturių pėdų, kad suteiktų reikiamą apsaugą nuo spindulių.

Imant New Yorko sąlygas, požeminis geležinkelis sudaro puikią slėptuvę nuo A bombos net jeigu sprogimas įvyktų ore virš tos vietos, kas bus požemio sprogimo metu, tam gali tekti pralaukti daug valandų, ligi skeveldros bus prakastos nuo išėjimo. Sprogimui įvykus po žeme, arti kraterio, požemis gali įgriūti, betgi di-

desniuos atstumuos jis atlaikys žemės sutrenkimą.

Nauji namai, vietose, kur galima laukti puolimų, turėtų atlaikyti didžiausią sprogimo spaudimą. Nepatirtas vartojimas plytelių namo šorei padengti ir didelis stiklo kiekis, kurie gali sudaryti skrandėlas skeveldras.

Stikliniai langai turi būti statomi tik ten, kur būtina reikalingi. Juostelių arba musilino kiljavimas ant langų, tinkamas prie paprastų bombų, bevertis prie atominių, bet puscolinis vielinis sietas, uždėtas ant lango rėmų, gali sulaukyti didesnes ir pavojingas skrendančio stiklo skeveldras. Rūšys namų, kurie bus išoriniame sektoriuje nuo sprogimo vietos, suteiks apsaugą nuo sprogimo, šiluminio nudėginimo ir nuo pradinės radiacijos, ypatingai, jeigu rūšys tėsės toliau už namo sienų. Du išėjimai yra būtini, ypač, jeigu namai grūti arba degs. Vienas išėjimas turi tėsėti už namo — į lauko pusę ir turi būti padengtas ir sustiprintas smėlio maišais arba žemėmis. Sėimyninės slėptuvės pusiau įleistos žemėj, kaip buvo vartojamas Vakarų Europoj 2 pas. karo metu nuo oro puolimų, gali taip pat suteikti vertingą apsaugą.

Dr. V. Tercijonas

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street

VALANDOS:
8—10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIVS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street

VALANDOS:
9—12 ryte
2—9 vakare
Penktadienis uždaryta
Tel. Ofiso STagg 2-0706
Namų — Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street

VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadienis uždaryta
Tel. Evergreen 7-8868

EDDY'S BAR & GRILL

EDWARDAS PAVILONIS, Sav.
Naujai išdekoruotas restoranas ir salė.
Įvairūs gėrimai, šviežias maistas
LIETUVISKA NUOTAIKA
459 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EV. 4-8698

HELENA'S BEAUTY STUDIO

(Lietuvaitė, Lic. Hair Stylist)
Exclusive Prescription Permanents
136-08 Roosevelt Ave. Flushing, N. Y.
Tel. FL 9-9487

KINGSLAND INN

Al. J. Grunskis, Sav.
Įvairūs svaiginamieji gėrimai.
Šviežias maistas pietums ir kitokiems užkandžiams.
Salė susirinkimams ir šlaip pobūviams
Televizija.
148 Kingsland Ave. Brooklyn 22, N. Y.
Tel. Evergreen 4-8918.

A. Povilansko Baras ir Restoranas

SALĖ SEIMYMINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. Evergreen 4-9737 BROOKLYN, N. Y.

B. J. SCHEGAUS

REAL ESTATE & INSURANCE AGENTAS
Seniausia Lietuviška nekilnojamo turto ir draudimo įstaiga Brooklyne
Visada visiems sąžiningai patarnaujama.
195 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
Evergreen 7-1241.

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, Evergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
123 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 7-4335 Koplycia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS, ALB. BALTRŪNAS-BALTON.
Direktorius, Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

Estate of A. J. VALANTIEJUS

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. Newton 9-4464

F. W. SHALINS

(SALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Koplycia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
Koplycia Laidotuvėms NOTARY PUBLIC
Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams.

TAIP ŽMOGUS NUSIKALSTA

Kiekvienas žmogus, kaip suaugęs, taip ir jaunas, turi gerų ir blogų palinkimų. Blogas sumanymas ateina žmogui nejučiomis ir lyg kokias nematoma būtybę apima jo smegenis. Blogos mintys ateina įvairiais keliais: pamatius kokį patinkamą svetimą daiktą, išgirdus iš kito žmogaus apie blogą darbą ir žmogui tinginėjant, nieko neveikiant.

Blogos mintys sukelia norimą, ir tada žmogaus geroji valia kovoja su blogąja. Jeigu žmogaus nėra pavaldėta ar išauklėta gera valia, tai jis, mažiau apsvaustęs, kas paskui gali įvykti, pasiduoda pikta pagundai. Tada smegenyse įvyksta nusikaltimas ir žmogus mato tik tą naudą, kuri susidarytų iš blogo darbo, bet nenumato kuo viskas tas baigsis. Tuomet žmogus, lyg apakęs, eina ir padaro nusikaltimą.

Po nusikaltimo jame įvyksta permaina, kuri dažniausiai išduoda nors ir gudriausius nusikaltėlius. Jeigu nusikaltimas pasilieka paslaptį, nesužino-

tas, tada tam žmogui suteiktas tam tikros aklos drąsos kitam nusikaltimui padaryti. Ir taip nuo mažo nusikaltimo einama iki didžiausio. Jeigu nusikaltimas esti sužinomas ir už tai nusikaltėlis yra nubaudžiamas, tada blogos mintys nuo žmogaus atsitraukia, lyg koks niekšas, jį išnaudojusios savo tikslams. Tada žmogus gali išvengti nusikaltimo, bet negali suprasti kodėl tai būdu galėjo įvykti. Be to, pas žmogų yra dar silpnia valia ir jis jaučiasi nukriaustas blogų minčių. Ne-lyginant kersydamas, jis pasižada daugiau jų neprisiminti, bet ilgai vėl pasimiršta. Tada žmogus kaltina patį save, kad negudriai pasielgęs, kad jį sugavo ir kad galėjo daug gudriau padaryti. Tada blogos mintys žmoguje vėl atgyja ir slenka pamažu, norėdamas įtraukti jį į dar didesnę blogą darbą.

Tad, jeigu žmoguje nėra išpirmiausia jam reikia saugotis tokių aplinkybių, kurios auklėtos stiprios valios, tai patraukia į blogą.

J. M.

BROADWAY FOOD SHOPPE

Kafeteria ir restoranas
FRANK IROLA, sav.
Gamina ir pristato maistą vestuvėms ir kitokioms pramogoms
139 BROADWAY, Brooklyn, N. Y.
Tel. EV. 4-9050

MAISTO KRAUTUVĖ

J. Jokubauskas, Sav.
291 Maujer St.
Brooklyn, N. Y.
EV 4-9579

M. STRIKOLIS

MAISTO KRAUTUVĖ
253 1/2 E. MAIN STREET
Amsterdam, N. Y.
Tel. 1596

DEKALB TAVERN

VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

JONAS SUTKAITIS, Laikrodininkas.

Parduodami nauji ir taisomi bei atnaujinti seni laikrodžiai.
449 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

Lietuviai advokatai

JOHN W. ANSELL
15 PARK ROW
NEW YORK CITY
Ofiso tel.: Namų tel.:
WO 2-3497 NE 9-5688

STEP. BRIEDIS, Jr.

197 Havemeyer St.,
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel.: Evergreen 7-9394

CL. A. VOKET-VOKIETAITIS

41-40 74th Street,
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. NEWtown 9-5972

ANT. J. WESLAN

(Vizlanskas)
6 Court St., Brooklyn, N. Y.
Tel. MAIN 5-1260

SCHOLES BAKING, Inc.

LIETUVISKA DUONA—GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokiems iškilimams. Visus užsakymus mes išpildome kogeriausiai.
532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 4-8802

J. M. BUYAUSKAS

Laidotuvių Direktorius
Naujai pastatyta name moderniškai įrengta koplyčia.
Patarnauja ir kitiems New Jersey miestams.
24 Davis Ave. Kearny, N. J.
Tel.: Kearny 2-2583

MERIDEN MONUMENTAL WORKS

STATOME PAMINKLUS KAPINĖSE
JOHN MCGINNIS, Sav.
65-39 Grand Avenue, Maspeth, N. Y.
Prie M. Olivet Kapinių arba
Fresh Meadow Rd. ir N. Hempstead Turnpike
Flushing, N. Y.
Prie St. Mary's Kapinių
Telefonai—Davenport 6-0750 Flushing 7-9248

New Yorkas ir Apylinkė

Pas mus

TIK SAVAITĖ IKI KONCERTO

J. Ginkus, Jr., šiomis dienomis grįžo iš Kanados, kur jis su žmona buvo nuvykęs automobiliu aplankyti kai kurių istorinių vietų.

Juozas Bobinas, mūsų skaitytojas, buvo rimtai susirgęs ir todėl jis tebelanko veteranų ligoninė New Yorke.

A. Jasevičius, mūsų skaitytojas iš Bronx, N. Y., kartu su žmona, atostogas praleido savo draugų ūkyje.

Jonas Krunklys praneša, kad Lietuvos Demokratų Klubas Bronxe ruošia alaus puotą, kuri įvyks klubo patalpose rugsėjo 30 d. 8 val. vak.

Mrs. N. Barcus, vienybėtė iš Hoboken, N. Y., lankėsi Vienybėje ir užsimokėjo prenumeratą iki 1952 metų.

Pranė Lapienė jau užperėta savaitę uždare savo vasarvietę ir dabar džiaugiasi, galėsianti po vasaros darbymečių pasilsėti.

Antanas Rūmys, žurnalistas, šį trečiadienį atvyko į New Yorką pagal aktorius V. Zukausko garantiją.

Kazys Tijiūnėlis su žmona Genovaitė ir sūneliu Jurgiu ir Juozas Zabulis su žmona Emilija ir sūnum Steponu, visi Vienybės skaitytojai, perėitą sekmadienį buvo atvykę iš Thompsonville, Ct., aplankyti savo kaimyno A. Krinicko, gyvenančio Maspetho.

Su jais kartu buvo atvykę ir Charles Juozaitis su žmona Apolonija ir sūnum Ernestu, visi žinomi tremtinių geradariai.

ATVYKO ZUJAI

Rugsėjo 14 d. tarp didelio būrio lietuvių į New Yorko uostą atplaukė Aleksandra ir Elena Zujai. Lietuvis abudu dirbo mokytoju darba gimnazijoje, o tremtyje — Ravensburge (prancūzų zonoje) labai aktyviai reikšėsi ir kaip mokytojai ir visuomenės veikėjai.

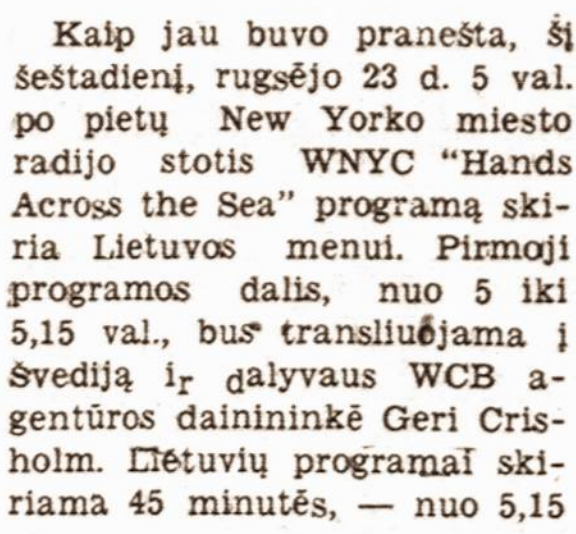
Su jais kartu atvyko ir E. Zujienės motina Bušackienė, dail. A. Varno žmonos sesuo. Visi apsigyveno Chicagoje.

MIRĖ A. SAMALIONIENĖ

Rugsėjo 6 d. mirė vienybėtė Antonija Samalioniėnė, gyvenusi 107-20 104th St., Ozono Park.

Palaidota rugsėjo 9 d., palydint ją iš Apreiškimo parapijos bažnyčios į Kalvarijų kapus.

Paliko sūnų Antaną, dukterį Saliutę ir tris anūkus.

Svedų kilmės operos solistė Geri Chisolm

Op. sol. Ip. Nauragis

DAR GALIMA GAUTI BILETŲ Į CIURLIONIEČŲ KONCERTŲ CARNEGIE HALL

Į Ciurlionio Ansamblio koncertą Carnegie Hall spalio 1 d. dar galima gauti bilietų visomis kainomis.

Įdomu, kad buvę tremtiniai daugiausia perka parketo bilietus po \$3.60, tuo tarpu, kai senieji amerikiečiai perka pigesnius ir, bendrai, mažiau domisi koncertu.

Mažiausia išparduota pirmos eilės ložės bilietų ir po 90 centų.

ATVYKO SPORTININKAS K. BRAZAUSKAS

Kazys Brazauskas, gyvenęs paskutiniuosius metus Paryžiu, atvyko į Ameriką ir apsigyveno Trentone, N. J. Jei plačiau Lietuvis visuomenė jį pažino, kaip gerą sportininką, valstybinį futbolo rungtynių dalyvį, tai nacių rezistencinės kovos dalyviu jį prisimena kaip vieną energingųjų Laisvės Kovotojų Sąjungos narių, aktyviai dalyvavusių slapto tautinėje veikloje nacių laikais.

Jis tvarkė ir spausdino Sąjungos slaptąjį laikraštį "Laisvės Kovotojas", ligi 1943 m., gestapai susekė spaustuvę, buvo areštuotas. Naciai jį išlaikė 8 mėnesius Kauno kalėjime, tikėdami per tą laiką, naudodami visas jiems žinomas tardymo priemones, susekti visą organizaciją ir ją likviduoti. Bet tai jiems nepasisekė.

K. Brazauskas buvo išsiųstas prievartos darbams į Vokietiją, vėliau į prancūzų pajūrį, prie Atlanto tvirtovių darbų, kur jis buvo sąjungininkų išvadotas, ir pasilikto gyventi Philadelphiaje. Ten jis buvo pakviestas futbolo treneriu. Jo darbo dėka jo komanda laimėjo apygardos (Liono) meisterio vardą.

Besiorganizuojant lietuvių futbolininkai New Yorke tiki, kad K. Brazauskas atėis jiems į pagalbą, kaip treneris ir padės iškovoti garbingą vietą Amerikos futbolo komandų tarpe.

"The Original Amateur Show" New Yorke įsigijo visą eilę bilietų į Ciurlionio Ansamblio koncertą Carnegie Hall.

Šeštadienio Mokykla pradėjo darbą

Brooklyno Šeštadieninė Lietuvių Mokykla šiuos mokslo metus pradėjo rugsėjo 16 d. 9 val. ryto pamaldomis Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Pritaikintą pamokslą pasakė mokyklos kapellonas kun. J. Pakalniškis. Po pamaldų, po trumpo mokyklos vedėjo žodžio vyko pamokos. Šiomet mokykloje dėsto šie mokytojai: L. Vilkutaitienė, Br. Kulyš, C. Grincevičius, kun. J. Pakalniškis, Pr. Naujokaitis. Dar bus pakviestas mokytojas muzikos dalykams.

ATIDARYTA AUKŠTESNIOJI LITUANISTIKOS KLASĖ

Šiais mokslo metais Šeštadieninė Mokykla papildė savo veikimą, atidarydama aukštesniąją lituanistikos klasę, į kurią buriami aukštesniųjų gimnazijos klasių mokiniai lituanistiniam dalykam išėiti ir pagilinti.

Jau pirmąją mokslo metų dieną į šią klasę atvyko būrelis jaunuolių. Tikimasi ir laukiama, kad visi New Yorke ir apylinkių aukštesniųjų klasių lietuviai jaunuoliai į šią klasę susiburtų. Pagal reikalą šioje klasėje bus sudarytos dar atskiros grupės.

Mokykla numato išduoti išėito lituanistikos kurso pažymėjimus, kad grįžimo į Lietuvą atveju, šią mokyklą lankę, galėtų būti atleidžiami nuo papildomų lituanistikos egzaminų savo tėvynėje.

TĖVŲ SUSIRINKIMAS

Labai svarbiems šeštadieninės Mokyklos reikalams aptarti ateinantį sekmadienį (rugsėjo 24 d.) tuoj po pamaldų (12.15 val.) Apreiškimo parapijos mokykloje šaukiamas tėvų susirinkimas. Visi mokinių tėvai maloniai kviečiami būtinai susirinkime dalyvauti.

SIUVEJŲ DEMESIŲ

A. C. W. of "A" Unijos Lietuvių Siuvejų 54 skyriaus mėnesinis narių susirinkimas įvyks rugsėjo 27 d. 8 val. vak. Unijos patalpose 1127 Arion Pl., Brooklyn, N. Y.

Dienotvarkėje yra svarbūs reikalai, kaip tai BALFui aukos skyrimas ir kt.

Kviečiami visi skyriaus nariai. Nepamirškite atsižinti Social Security ir Unijos korteles.

FUTBOLŲ RUNGTYNĖS

Lygos rungtynės įvyks šį sekmadienį, rugsėjo 24 d., 3 val. popiet tarp lietuvių futbolo komandos ir Yonkers. Rungtynės bus McCarens Parke, kuris yra tarp Lorimer St. ir Bayard St. Vykti: 14 St. Canarsie linija iki Lorimer stoties — išlipus eiti 5 blokus žemyn iki McCarren Park. Futbolo komanda širdingai kviečia tautiečius gausiai atsilankyti. Už įėjimą mokesčio neimama.

PARDUODAMAS Bar & Grill, įsteigtas prieš 17 metų, esantis Grand St., Williamsburge. Zema nuoma, 600 dol. pajamų savaitėje, galima gauti daugiau. Prašoma \$9,500. Savininkas turi išvykti. Be agentų tarpininkavimo. Skambinti Evergreen 4-8913. (15)

PARDUODAMAS naujas pečius, kurenamas gazu ir aliejum. Prieinama kaina. Kreiptis: A. Kaupas, 201 York St., Brooklyn, N. Y.

Viena gražiausių užėgų Brooklynje ir apylinkėse
WARWICK INN, Inc.
Edward & Aldona Poik, Sav.
BARAS IR RESTORANAS Ivaliausiai gėrimai
LIETUVIŠKA NUOTAUKA
2836 FULTON STREET,
Brooklyn 7, N. Y.
TAylor 7-9852

BEDFORD DINER
BAR and GRILL
396-398 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

Susipažinimo pobūvis

Naujakurių ir senųjų lietuvių amerikiečių susipažinimo vakarienė ruošiamą spalio 14 d. Pillečių Klubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyn. Pradžiai 8 val. vakare. Bilietas vienam asmeniui 3 dol. Pelnas skiriamas lietuviškiems reikalams.

Bilietų iš anksto galima gauti pas Juozą Zakaraušką (Pil. Klubu vedėją), Ant. Ramanauską, Albertą Šukį, A. Baniulį, Juozą Glaveską ir kitus rengimo komisijos narius. Rengimo Komisija

PRANESIMAS SIUVEJAMS

Lietuvių Siuvejų Nepriklausomojo Klubu Valdyba praneša: Vietinės lietuvių siuvejų unijos nariai, kurie esate įstoje į uniją prieš 1919 metų liepos mėnesį, būvute automatiškai tapę Lietuvių Siuvejų Nepriklausomojo Klubu nariais, bet ligi šiol nesate dar įsirašę į Klubu knygas ir neįteikę savo adresų. Pagal LNSK 1950 m. rugpjūčio 17 d. susirinkimo nutarimą, visi nariai, kurie neįsirašys į Klubu knygas ir nepaduos savo adresų iki šių metų lapkričio 15 d., nustos visų LNSK teisų. Tie, kurie esate išbuvę vietinėje lietuvių siuvejų unijoje 5 metus, turite teisę iki šių metų lapkričio 15 d. įstoti į Klubu. Įstojimo mokeskis 1 dol.

Įsirašymo laikas: rugsėjo 29 d., spalio 27 d. ir lapkričio 15 d. nuo 5 iki 8 val. vakaro Lietuvių Pillečių Klubu name, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

MIRĖ J. KRUZAS

Rugsėjo 16 d. mirė Jonas Kruzas, 67 metų amžiaus, gyvenęs 421 S. 5th St., Brooklyn. Palaidotas rugsėjo 20 d. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios į šv. Jono kapus. Vėlonis paliko žmoną Petronėlę, dukterį Albiną ir du sūnus — kunigą Bruno Kruzą ir Antaną. Laidojimo apeigomis rūpinosi S. Aromiškis.

REIKALINGI POLIRUOTOJAI, geras atlyginimas, darbas nuolatini. Kreiptis į American Medical Instruments Company, 324 Lafayette St., New York, N. Y.

PARDUODA gyvenamojo ir miegamojo bei virtuvės baldus ir pianina. Visi gerame stovyje. Kreiptis: V. Graska, 8909 85th St., Woodhaven, L. I., tel.: VI 7-8909.

PARDUODAMAS 12 KAMBARŲ NAMAS su baldais prieš Sunset parką. Geros išsimokėjimo sąlygos ir mažas pradinis įmokėjimas. Kreiptis šeštadieniais ir sekmadieniais: A. Klimas, 660 44th St., Brooklyn, N. Y.

VISI IR VISOS TALKON BALFUI

Vaizdelis iš BALFO rinkliavos New Yorke 1947 m. Aukoj miesto mēras O'Dwyer ir Lietuvos min. P. Zadeikis.

Šiomet spalio 27 ir 28 dienomis Didžiajame New Yorke įvyksta BALFO rinkliava dēžutėmis. Tas dvi dieni Miesto Vadovybė leido lietuviams pasirinkti aukų savo vargstantiems tautiečiams. Tik jungtinėmis jėgomis BALFas tegalės šį darbą atlikti. Reikalinga tūkstančiai merginų ir jaunuolių, vyrų ir moterų, kurie su rinkliavos dēžutėmis išėitų į New Yorke gatves, skersgatvius ir aikštes.

reikalingi seneliai, invalida ir našlaičiai, kuriuos piktasi, rušas išvarė iš gimtųjų namų.

Talkininkais registruokites skambindami BALFui tel. EV. 7-1422 arba rašydami: United Lithuanian Relief Fund, 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

Great Necko Zinios

Rugsėjo 7 d. 8 val. Kasmodėjų salėje buvo surengta Lietuvių Tautos Sventės minėjimas. Jį atidarė kap. Simas Urbonas.

Po to žurnalistas Al. Merkeilis skaitė paskaitą apie Rugsėjo 8 reikšmę.

CAPPIELLO ĮSPĖJA:

Dabar laikas įsigyti tai, ko vėliau gali pritrūkti
Dabar kainos, palyginti, dar prieinamos

Cappiello krautuvėje dabar galima gauti radijo bei televizijos aparatų, šaldytuvų, skalbimo mašinų, dulkių siurblių, prosų, rašomųjų mašinėlių, dujomis bei aliejumi kurenamų krosnių (gas ranges), lovų, stalų ir kitokių namų apyvokos dalykų.

Cappiello krautuvė jau 35 metai, kai sąžiningai tarnauja visiems savo klientams.

Cappiello krautuvė gerai žinoma visiems lietuviams.

Čia galima gauti lietuviškų plokštelių

Cappiello krautuvė turi specialų skyrį lietuviams, kuriam vadovauja Charles J. Marma.

CAPPIELLO

706 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7848.

VIENAS MĖNUO NUOSAVOJE DIRBTUVĖJE

Jau pirštų ant rankų pritrūkti, jeigu norėtumėte suskaityti tremtinius, kurie metų ar dvejų laikotarpyje savarankiškai kuriasi Brooklynre. Ir taip pamažu didėja languose iškabos su lietuviškomis pavardėmis žmonių, kurie tame "šimto galmybių" krašte, dar patys neseniai koją jame išlėję, jau ima bandyti savo laimės.

Julius Kumpikas yra toje pradedančių lietuvių eilėje. Jau visas mėnesis, kai jis paliko siuvejų dirbtuvę ir dabar pats yra savo bosas. Jo elektros motorų taisyimo dirbtuvė po BALFO centrine raštine, 105 Grand Street, jau žymiai anksčiau buvo įsteigta, bet joje J. Kumpikas dirbo atliekamu nuo stovyklos laiku, vis laukdamas tos dienos, kada visą savo laiką galės nuosavoje dirbtuvėje praleisti.

Julius Kumpikas, kaip visada švytinčiu veidu, aprodo savo dirbtuvę, aiškindamas, kiek sudėję trūso ir sutaupų į tuos ant stalų išdėstytus taisyymo prietaisus, raktus ir varžtus. Kiekvienas, rodos, mažiausias dailietis, bet jis čia reikalingas, kaip ratelis grandinėje.

Jis pasakoja savo kūrimosi dienas, prisimindamas žmo-

nes, jam padėjusius plinigais ir geru žodžiu tada, kai jis žengė čia pirmuosius žingsnius. Jis sako: "Savarankiškai dirbti reikia pradinio kapitalo. J. Garša ir A. Vikrikas buvo pirmieji ir didieji mano ramsčiai. Be jų pagalbos niekadus savo švajonių nebūčiau galėjęs įvykdyti."

O tada, kai jo dirbtuvėje sužibė pirmas motoras, ir pirmieji klientai pasirodė. Vienas po kito. Visi kur nors išgirdę, kad štai, lietuvis mechaninę dirbtuvę įsistatė. Tuojau su darbu atėjo A. Vikrikas, Simanskis ir Mičiulis, Nuobara, jo žentas Vaitkus, Valčiūnas ir kt. Po jų jau seka ir svetimtaliai. Ir taip pamažu klientų daugėja, nes geras mechaniko vardas kalba jo pataisytais motorais. Be motorų, jis čia taisyti ventilatorius, mėsal mašini ir plauti mašinas, dulkių siurblius ir kt.

Tie, kurie pažįsta J. Kumpiką iš Lietuvos, žino, kad su motorais jis turi daug bendra: jis organizavo šaulių aviaciją, Vilniaus krašte kūrė transportą, o tremtyje visą laiką dirbo Lietuvos Raudonojo Kryžiaus transporte. Kaip mechanikas jis jau dirba nuo 1928 metų.

Dabar jis bando savo laimę sunkiu darbu. "Darbas sunkus, bet didėjanti klien-

tūra duoda vilčių, jog ateltyje bus geriau. O jei senieji lietuviai biznieriiai, retkarčiais prisimindami, kad yra lietuviška mechaniko dirbtuvė, duos užsakymų, tai aš stengsiuos jų neapvilti, — sako jis. Ir čia pat dar prisimena Povilanskų seimą, kurios ir vėlonis Povilanskas ir ponis su dukra, jam tik atvykus į Ameriką, padėjo ir darbą susirasti ir davė praktiškų patarimų ir aprenę tą mergaitę, kuri mums besišnekučiuojant, visą laiką ragina tėveli, kad baigtų kalbas ir ruostųsi namo.

Tai jį, ta dešimtmetė Giedrutė, kuri pernai per Kalėdas iš "Brooklyn Eagle", kaip tremtinė lietuvių, gavo gražų arkšį su laikrodžiu. Apie ją tada laikraštis parašė ir jos fotografiją idėjo. Dabar ji jau daug geriau angliskai kalba, ir reporteriams jau daug daugiau galėty papasakoti apie savo tėvynę, iš kurios ji buvo priversta su tėveliais bėgti, ir tremtyje pakelti daug alkanų dienų. Bet dabar ji jau turi pakankamai duonos, gali ramiai lankyti mokyklą ir ruošti savo gyvenimui, ligi galima bus atgal sugrįžti.

Dabar juodu abudu tik pradeda: ji savo darbą mokykloje, o jis nuosavoje dirbtuvėje. Ir abudu kupini vilčių.
S. Narkėliūnaitė

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE...

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorke krautuvėje.

Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!

E. P. MITCHELL CO.

Manufactures of FINE CLOTHES FOR MAN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).